

Επίσημη Εφημερίδα

των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

ISSN 0250-8155

C 97

26ο έτος

11 Απριλίου 1981

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Ανακοινώσεις και Πληροφορίες

Περιεχόμενα

I Ανακοινώσεις

Συμβούλιο

Εισαγωγικό σημείωμα

Σύμβαση για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπο-
ρικές υποθέσεις

Πρωτόκολλο για την ερμηνεία από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της
συμβάσεως της 27ης Σεπτεμβρίου 1968 για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση απο-
φάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις

24

I

(Ανακοινώσεις)

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Η υπογραφή, στις 25 Οκτωβρίου 1982, της σύμβασης για την προσχώρηση της Ελληνικής Δημοκρατίας στη σύμβαση των Βρυξελλών για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, όπως και στο πρωτόκολλο για την ερμηνεία της από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, δημιούργησε την ανάγκη να τεθεί στη διάθεση των νομικών μια κωδικοποιημένη μορφή σύμβασης των Βρυξελλών και του προαναφερόμενου πρωτοκόλλου που θα είναι ενημερωμένη ως προς αυτή που δημοσιεύτηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*, αριθ. L 304 της 30ής Οκτωβρίου 1978.

Η Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου, η οποία διατηρεί στα αρχεία της τα πρωτότυπα των σχετικών εγγράφων, κατάρτισε το κείμενο του φυλλαδίου αυτού. Πρέπει, πάντως, να σημειωθεί ότι το κείμενο αυτό δεν έχει δεσμευτικό χαρακτήρα, εφόσον τα επίσημα κείμενα των κωδικοποιημένων πράξεων περιέχονται στα ακόλουθα τεύχη της Επίσημης Εφημερίδας:

Έκδοση της Επίσημης Εφημερίδας στα:	Σύμβαση των Βρυξελλών του 1968	Σύμβαση για την προσχώρηση του 1978	Σύμβαση για την προσχώρηση του 1982	Πρωτόκολλο του 1971
Γερμανικά	Αριθ. L 299 της 31. 12. 1972, σ. 32	Αριθ. L 304 της 30. 10. 1978, σ. 1	Αριθ. L 388 της 31. 12. 1982, σ. 1	Αριθ. L 204 της 2. 8. 1975, σ. 28
Αγγλικά	Αριθ. L 304 της 30. 10. 1978, σ. 36	Αριθ. L 304 της 30. 10. 1978, σ. 1	Αριθ. L 388 της 31. 12. 1982, σ. 1	Αριθ. L 304 της 30. 10. 1978, σ. 50
Δανικά	Αριθ. L 304 της 30. 10. 1978, σ. 17	Αριθ. L 304 της 30. 10. 1978, σ. 1	Αριθ. L 388 της 31. 12. 1982, σ. 1	Αριθ. L 304 της 30. 10. 1978, σ. 31
Γαλλικά	Αριθ. L 299 της 31. 12. 1972, σ. 32	Αριθ. L 304 της 30. 10. 1978, σ. 1	Αριθ. L 388 της 31. 12. 1982, σ. 1	Αριθ. L 204 της 2. 8. 1975, σ. 28
Ελληνικά	Αριθ. L 388 της 31. 12. 1982, σ. 7	Αριθ. L 388 της 31. 12. 1982, σ. 24	Αριθ. L 388 της 31. 12. 1982, σ. 1	Αριθ. L 388 της 31. 12. 1982, σ. 20
Ιρλανδικά	Ειδική Έκδοση (αριθ. L 388)	Ειδική Έκδοση (αριθ. L 388)	Ειδική Έκδοση (αριθ. L 388)	Ειδική Έκδοση (αριθ. L 388)
Ιταλικά	Αριθ. L 299 της 31. 12. 1972, σ. 32	Αριθ. L 304 της 30. 10. 1978, σ. 1	Αριθ. L 388 της 31. 12. 1982, σ. 1	Αριθ. L 204 της 2. 8. 1975, σ. 28
Ολλανδικά	Αριθ. L 299 της 31. 12. 1972, σ. 32	Αριθ. L 304 της 30. 10. 1978, σ. 1	Αριθ. L 388 της 31. 12. 1982, σ. 1	Αριθ. L 204 της 2. 8. 1975, σ. 28

ΣΥΜΒΑΣΗ

για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (*)

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΣΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ ΠΕΡΙ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ,

Επιθυμώντας να θέσουν σε εφαρμογή τις διατάξεις του άρθρου 220 της συνθήκης αυτής, δυνάμει του οποίου ανέλαβαν την υποχρέωση να εξασφαλίσουν την απλούστευση των διαδικασιών για την αμοιβαία αναγνώριση και εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων,

Μεριμνώντας για την ενίσχυση στην Κοινότητα της έννομης προστασίας των εγκατεστημένων σε αυτή προσώπων,

Εκτιμώντας ότι, προς το σκοπό αυτό, προέχει να καθορισθεί η διεθνής δικαιοδοσία των δικαστηρίων τους, να διευκολυνθεί η αναγνώριση και να θεσπισθεί ταχεία διαδικασία για την εκτέλεση των αποφάσεων, καθώς και των δημόσιων εγγράφων και των δικαστικών συμβιβασμών,

Αποφάσισαν να συνάψουν την παρούσα σύμβαση και προς το σκοπό αυτό όρισαν πληρεξουσίους:

Η ΑΥΤΟΥ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΤΑ Ο ΒΑΣΙΛΙΑΣ ΤΩΝ ΒΕΛΓΩΝ:

τον κ. Ρίπτε HARMEL,

Υπουργό Εξωτερικών,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ:

τον κ. Willy BRANDT,

Αντικαγκελλάριο,

Υπουργό Εξωτερικών,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ:

τον κ. Michel DEBRÉ,

Υπουργό Εξωτερικών,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ:

τον κ. Guiseppe MEDICI,

Υπουργό Εξωτερικών,

Η ΑΥΤΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΥΨΗΛΟΤΗΤΑ Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΔΟΥΚΑΣ ΤΟΥ ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟΥ:

τον κ. Ρίπτε GRÉGOIRE,

Υπουργό Εξωτερικών,

(*) Κείμενο όπως τροποποιήθηκε από τη σύμβαση της 9ης Οκτωβρίου 1978 σχετικά με την προσχώρηση του Βασιλείου της Δανίας, της Ιρλανδίας και του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βόρειας Ιρλανδίας —στο εξής καλούμενη σύμβαση του 1978— και από τη σύμβαση της 25ης Οκτωβρίου 1982 σχετικά με την προσχώρηση της Ελληνικής Δημοκρατίας —στο εξής καλούμενη σύμβαση του 1982.

Η ΑΥΤΗΣ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΤΑ Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΩΝ ΚΑΤΩ ΧΩΡΩΝ:

τον κ. J. M. A. H. LUNS,

Υπουργό Εξωτερικών,

ΟΙ ΟΠΟΙΟΙ συνήλθαν στο πλαίσιο του Συμβουλίου και, αφού αντάλλαξαν τα πληρεξούσια έγγραφά τους που βρέθηκαν εντάξει,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ ΣΤΙΣ ΑΚΟΛΟΥΘΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ:

ΠΤΑΛΟΣ I

ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Άρθρο 1

Η παρούσα σύμβαση εφαρμόζεται σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, ανεξάρτητα από το είδος του δικαστηρίου. Δεν καλύπτει ιδίως φορολογικές, τελωνειακές ή διοικητικές υποθέσεις (1).

Εξαιρούνται από την εφαρμογή της:

1. η προσωπική κατάσταση και ικανότητα των φυσικών προσώπων, οι περιουσιακές σχέσεις των συζύγων, οι κληρονομικές σχέσεις, (C 3:2)
2. οι πτωχεύσεις, πτωχευτικοί συμβιβασμοί και άλλες ανάλογες διαδικασίες,
3. η κοινωνική ασφάλιση,
4. η διαιτησία.

ΠΤΑΛΟΣ II

ΔΙΕΘΝΗΣ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΙΑ

Τμήμα I

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 2

Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρούσας σύμβασης, τα πρόσωπα που έχουν την κατοικία τους στο έδαφος συμβαλλόμενου κράτους ενάγονται ενώπιον των δικαστηρίων του κράτους αυτού, ανεξάρτητα από την ιθαγένειά τους.

Τα πρόσωπα που δεν έχουν την ιθαγένεια του κράτους στο οποίο κατοικούν υπάγονται, στο κράτος αυτό, στους κανόνες διεθνούς δικαιοδοσίας που εφαρμόζονται στους ημεδαπούς.

(1) Δεύτερη πρόταση όπως προσετέθη με το άρθρο 3 της σύμβασης του 1978.

Άρθρο 3

Τα πρόσωπα που έχουν την κατοικία τους στο έδαφος συμβαλλόμενου κράτους μπορούν να εναχθούν ενώπιον των δικαστηρίων άλλου συμβαλλόμενου κράτους μόνο σύμφωνα με τους κανόνες που περιλαμβάνονται στα τμήματα 2 ως 6 του παρόντος τίτλου.

Δεν εφαρμόζονται σε βάρος τους, ιδίως:

- στο Βέλγιο: το άρθρο 15 του Code civil — Burgerlijk Wetboek (αστικού κώδικα) και το άρθρο 638 του Code judiciaire — Gerechdelijk Wetboek (δικονομικού κώδικα),
- στη Δανία: το άρθρο 248 παράγραφος 2 του Lov om retfættens pleje (νόμου πολιτικής δικονομίας) και το κεφάλαιο 3 άρθρο 3 του Lov for Grønland om retfættens pleje (νόμου πολιτικής δικονομίας της Γροιλανδίας),
- στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας: το άρθρο 23 της Zivilprozessordnung (κώδικα πολιτικής δικονομίας),
- στην Ελλάδα: το άρθρο 40 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, ειδ. διατάξεις περιουσίας,
- στη Γαλλία: τα άρθρα 14 και 15 του Code civil (αστικού κώδικα),
- στην Ιρλανδία: οι διατάξεις οι σχετικές με τη διεθνή δικαιοδοσία που θεμελιώνεται σε εισαγωγικό έγγραφο της δίκης επιδιδόμενο σε εναγόμενο που βρίσκεται προσωρινά στην Ιρλανδία,
- στην Ιταλία: το άρθρο 2 και το άρθρο 4 αριθ. 1 και 2 του Codice di procedura civile (κώδικα πολιτικής δικονομίας),
- στο Λουξεμβούργο: τα άρθρα 14 και 15 του Code civil (αστικού κώδικα),
- στις Κάτω Χώρες: το άρθρο 126 παράγραφος 3 και το άρθρο 127 του Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (κώδικα πολιτικής δικονομίας),
- στο Ηνωμένο Βασίλειο: οι διατάξεις οι σχετικές με τη διεθνή δικαιοδοσία που θεμελιώνεται:
  - a) σε εισαγωγικό έγγραφο της δίκης επιδιδόμενο σε εναγόμενο που βρίσκεται προσωρινά στο Ηνωμένο Βασίλειο,

- β) στην ύπαρξη στο Ηνωμένο Βασίλειο περιουσιακών στοιχείων του εναγομένου,
- γ) στην κατάσχεση από τον ενάγοντα περιουσιακών στοιχείων που βρίσκονται στο Ηνωμένο Βασίλειο (1).

Άρθρο 4

Αν ο εναγόμενος δεν έχει κατοικία στο έδαφος συμβαλλόμενου κράτους, η διεθνής δικαιοδοσία σε κάθε συμβαλλόμενο κράτος ρυθμίζεται από το δικαιο του κράτους αυτού, με την επιφύλαξη του άρθρου 16.

Κατά του εναγομένου αυτού κάθε πρόσωπο που έχει την κατοικία του στο έδαφος συμβαλλόμενου κράτους, ανεξάρτητα από την ιθαγένειά του, μπορεί να επικαλεσθεί στο κράτος, όπως και οι ημεδαποί, τους εκεί ισχύοντες κανόνες διεθνούς δικαιοδοσίας, και ιδίως εκείνους που προβλέπονται στο άρθρο 3 δεύτερη παράγραφος.

Τμήμα 2

Ειδικές βάσεις διεθνούς δικαιοδοσίας

Άρθρο 5

Πρόσωπο που έχει την κατοικία του στο έδαφος συμβαλλόμενου κράτους μπορεί να εναχθεί σε άλλο συμβαλλόμενο κράτος:

- ως προς διαφορές εκ συμβάσεως, ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου όπου εκπληρώθηκε ή οφείλει να εκπληρωθεί η παροχή,
- ως προς υποχρεώσεις διατροφής, ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου όπου ο δικαιούχος της διατροφής έχει την κατοικία ή συνήθη διαμονή του ή, εφόσον πρόκειται για αγωγή παρεπόμενη δίκης σχετικής με την προσωπική κατάσταση, ενώπιον του δικαστηρίου που κατά δικαιο του δικάζοντος δικαστή έχει διεθνή δικαιοδοσία στην περίπτωση της δίκης αυτής, εκτός αν η διεθνής αυτή δικαιοδοσία θεμελιώνεται μόνο στην ιθαγένεια ενός των διαδίκων (2),
- ως προς ενοχές εξ αδικοπραξίας ή οιονεί αδικοπραξίας, ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου όπου συνέβη το ζημιόγONO γεγονός.

(1) Δεύτερη παράγραφος όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 4 της συμβάσεως του 1978 και το άρθρο 3 της συμβάσεως του 1982.

(2) Σημείο 2 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 5 παράγραφος 3 της συμβάσεως του 1978.

- σε περιπτώσεις αγωγής αποζημίωσης ή αποκατάστασης της προτέρας καταστάσεως που θεμελιώνονται σε αξιόποινη πράξη, ενώπιον του δικαστηρίου όπου ασκείται η ποινική δίωξη, κατά το μέτρο που σύμφωνα με το δικαιο του το δικαστήριο αυτό μπορεί να επιληφθεί της πολιτικής αγωγής,
- ως προς διαφορές σχετικές με την εκμετάλλευση υποκαταστήματος, πρακτορείου ή κάθε άλλης εγκαταστάσεως, ενώπιον του δικαστηρίου της τοποθεσίας τους,
- υπό την ιδιότητά του ως ιδρυτή, trustee, ή δικαιούχου ενός trust που έχει συσταθεί, είτε δυνάμει νόμου, είτε γραπτά ή προφορικά με γραπτή επιβεβαίωση, ενώπιον των δικαστηρίων του συμβαλλόμενου κράτους στο έδαφος του οποίου το trust έχει την έδρα του (3),
- σε διαφορές σχετικές με πληρωμή της αμοιβής που απαιτείται για την αρωγή ή τη διάσωση φορτίου ή ναύλου, ενώπιον του δικαστηρίου στην περιφέρεια του οποίου το εν λόγω φορτίο ή ο αντίστοιχος ναύλος:
  - έχει κατασχεθεί για να εξασφαλισθεί η πληρωμή αυτή, ή
  - θα μπορούσε να είχε κατασχεθεί για το σκοπό αυτό αλλά παραστέθηκε εγγύηση ή άλλου είδους ασφάλεια,

η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται παρά μόνον εφόσον προβάλλεται ο ισχυρισμός ότι ο εναγόμενος έχει δικαιομα επί του φορτίου ή του ναύλου, ή ότι είχε τέτοιο δικαιομα κατά το χρόνο της εν λόγω αρωγής ή διασώσεως (4).

Άρθρο 6

Πρόσωπο που έχει την κατοικία του στο έδαφος συμβαλλόμενου κράτους μπορεί επίσης να εναχθεί:

- αν υπάρχουν πολλοί εναγόμενοι, ενώπιον του δικαστηρίου της κατοικίας ενός από αυτούς,

(3) Σημείο 6 όπως προσετέθη με το άρθρο 5 παράγραφος 4 της συμβάσεως του 1978.

(4) Σημείο 7 όπως προσετέθη με το άρθρο 5 παράγραφος 4 της συμβάσεως του 1978.

2. αν πρόκειται για προσεπίκληση δικονομικού εγγυητή ή άλλη προσεπίκληση, ενώπιον του δικαστηρίου της κύριας δίκης, εκτός αν μόνος σκοπός τους ήταν να απομακρύνουν τον εγγυητή ή τον προσεπικαλούμενο από το δικαστήριο που θα είχε διεθνή δικαιοδοσία στην περίπτωση τους,
3. αν πρόκειται για ανταγωγή που απορρέει από την ίδια σύμβαση ή τα ίδια πραγματικά περιστατικά στα οποία στηρίζεται η κύρια αγωγή, ενώπιον του δικαστηρίου όπου είναι εκκρεμής η αγωγή αυτή.

Άρθρο 6α (1)

Όταν, σύμφωνα με την παρούσα σύμβαση, δικαστήριο συμβαλλόμενου κράτους έχει διεθνή δικαιοδοσία για να κρίνει αγωγές αστικής ευθύνης που απορρέει από χρησιμοποίηση ή εκμετάλλευση πλοίου, το δικαστήριο αυτό ή κάθε άλλο που το υποκαθιστά, σύμφωνα με το εσωτερικό δίκαιο του κράτους αυτού, εκδικάζει και τα αιτήματα τα σχετικά με τον περιορισμό της ευθύνης.

Τμήμα 3

Διεθνής δικαιοδοσία σε υποθέσεις ασφαλίσεων

Άρθρο 7

Σε υποθέσεις ασφαλίσεων η διεθνής δικαιοδοσία ρυθμίζεται από το παρόν τμήμα, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 4 και του άρθρου 5 σημείο 5.

Άρθρο 8 (2)

Ο ασφαλιστής που έχει την κατοικία του στο έδαφος συμβαλλόμενου κράτους μπορεί να εναχθεί:

1. ενώπιον των δικαστηρίων του κράτους όπου έχει την κατοικία του, ή
2. σε άλλο συμβαλλόμενο κράτος, ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου όπου ο αντισυμβαλλόμενος του ασφαλιστή έχει την κατοικία του, ή
3. αν πρόκειται για συνασφαλιστή, ενώπιον του δικαστηρίου του συμβαλλόμενου κράτους, στο οποίο έχει εναχθεί ο κύριος ασφαλιστής.

Όταν ο ασφαλιστής δεν έχει κατοικία στο έδαφος συμβαλλόμενου κράτους, αλλά διαθέτει υποκατάστημα, πρακτήριο ή οποιαδήποτε άλλη εγκατάσταση σε συμβαλλόμενο κράτος, θεωρείται, για διαφορές σχετικές με την

(1) Άρθρο 6α ως προσετέθη με το άρθρο 6 της σύμβασής του 1978

(2) Κείμενο όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 7 της σύμβασής του 1978.

εκμετάλλευσή τους, ότι έχει την κατοικία του στο έδαφος του κράτους αυτού.

Άρθρο 9

Ο ασφαλιστής μπορεί, επιπλέον, να εναχθεί ενώπιον των δικαστηρίων του τόπου όπου συνέβη το ζημιόγONO γεγονός, αν πρόκειται για ασφάλιση αστικής ευθύνης ή για ασφάλιση ακινήτων. Το ίδιο ισχύει αν η ασφάλιση αφορά από κοινού ακίνητα και κινητά που καλύπτονται από το ίδιο ασφαλιστήριο και η προσβολή τους οφείλεται στην ίδια αιτία.

Άρθρο 10

Σε υποθέσεις ασφαλίσεως αστικής ευθύνης, ο ασφαλιστής μπορεί επίσης να προσεπικληθεί ενώπιον του δικαστηρίου που έχει επιληφθεί της αγωγής του ζημιωθέντος κατά του ασφαλισμένου, αν το δικαιο του δικαστηρίου του επιτρέπει.

Οι διατάξεις των άρθρων 7, 8 και 9 εφαρμόζονται σε περίπτωση ευθείας αγωγής του ζημιωθέντος κατά του ασφαλιστή, εφόσον η ευθεία αγωγή επιτρέπεται.

Αν το δικαιο που διέπει την ευθεία αγωγή προβλέπει την προσεπίκληση του αντισυμβαλλόμενου ή του ασφαλισμένου, το ίδιο δικαστήριο έχει δικαιοδοσία και ως προς αυτούς.

Άρθρο 11

Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 10 τρίτη παράγραφος, η αγωγή του ασφαλιστή μπορεί να ασκηθεί μόνον ενώπιον των δικαστηρίων του συμβαλλόμενου κράτους στο οποίο έχει την κατοικία του ο εναγόμενος, ανεξάρτητα αν είναι αντισυμβαλλόμενος, ασφαλισμένος ή δικαιούχος.

Οι διατάξεις του παρόντος τμήματος δεν θίγουν το δικαιο ασκήσεως ανταγωγής ενώπιον του δικαστηρίου στο οποίο είναι εκκρεμής η κύρια αγωγή που έχει εισαχθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος τμήματος.

Άρθρο 12 (2)

[Συμφωνίες πορευσεσσεως]

Παρέκκλιση από τις διατάξεις του παρόντος τμήματος είναι δυνατή μόνο με συμφωνίες:

1. μεταγενέστερες από τη γένεση της διαφοράς, ή

(2) Κείμενο όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 8 της σύμβασής του 1978.

2. που επιτρέπουν στον αντισυμβαλλόμενο, τον ασφαλισμένο ή τον δικαιούχο να προσφύγει και σε άλλα δικαστήρια εκτός από αυτά που προβλέπονται στο παρόν τμήμα, ή
3. που, έχοντας συναφθεί ανάμεσα σε ασφαλιστή και αντισυμβαλλόμενο με κατοικία ή συνήθη διαμονή κατά το χρόνο συνάψεως της συμβάσεως στο ίδιο συμβαλλόμενο κράτος, απονέμουν διεθνή δικαιοδοσία στα δικαστήρια του κράτους αυτού, ακόμα και αν το ζημιόγνο γεγονός συμβεί στην αλλοδαπή, εκτός αν το δίκαιό του απαγορεύει τέτοιες συμφωνίες, ή
4. που έχουν συναφθεί από αντισυμβαλλόμενο χωρίς κατοικία σε συμβαλλόμενο Κράτος, εκτός αν πρόκειται για υποχρεωτική ασφάλιση ή για ασφάλιση ακινήτου που κείται σε συμβαλλόμενο κράτος, ή
5. που αφορούν ασφαλιστική σύμβαση, εφόσον αυτή καλύπτει έναν ή περισσότερους από τους αναφερόμενους στο άρθρο 12α κινδύνους.

Άρθρο 12α (1)

Οι αναφερόμενοι στο άρθρο 12 σημείο 5 κίνδυνοι είναι οι ακόλουθοι:

1. κάθε απώλεια ή ζημία σε:
  - α) πλοία, εγκαταστάσεις ανοικτού των ακτών και στην ανοικτή θάλασσα ή αεροσκάφη, η οποία συνδέεται με τη χρησιμοποίησή τους για εμπορικούς σκοπούς,
  - β) εμπορεύματα, εκτός από τις αποσκευές επιβατών, κατά τη διάρκεια μεταφοράς που πραγματοποιείται με αυτά τα πλοία ή αεροσκάφη, είτε ολικά είτε σε συνδυασμό με άλλα μεταφορικά μέσα,
2. κάθε είδος ευθύνης, εκτός από την ευθύνη για σωματικές βλάβες των επιβατών ή για απώλεια ή ζημία των αποσκευών τους:
  - α) από τη χρησιμοποίηση ή εκμετάλλευση πλοίων, εγκαταστάσεων ή αεροσκαφών, σύμφωνα με το σημείο 1 υπό α), στο μέτρο που το δίκαιο του συμβαλλόμενου κράτους εγγραφής του αεροσκάφους δεν απαγορεύει τις συμφωνίες διεθνούς δικαιοδοσίας ως προς την ασφάλιση των κινδύνων αυτών,
  - β) για ζημιές που προκαλούνται από εμπορεύματα κατά τη διάρκεια μεταφοράς υπό την έννοια του σημείου 1 υπό β),

3. κάθε χρηματική ζημία συνδεόμενη με τη χρησιμοποίηση ή εκμετάλλευση πλοίων, εγκαταστάσεων ή αεροσκαφών, σύμφωνα με το σημείο 1 υπό α), ιδίως κάθε ζημία σχετικά με το ναύλο ή τη ναύλωση,
4. κάθε άλλος κίνδυνος που συνδέεται προς έναν από τους αναφερόμενους στα σημεία 1 ως 3.

Τμήμα 4 (2)

Διεθνής δικαιοδοσία σε συμβάσεις καταναλωτών

Άρθρο 13

Σε συμβάσεις που ο σκοπός τους μπορεί να θεωρηθεί ξένος προς την επαγγελματική δραστηριότητα αυτού που τις καταρτίζει και που αποκαλείται στη συνέχεια «καταναλωτής», η διεθνής δικαιοδοσία καθορίζεται από τις διατάξεις του παρόντος τμήματος, με την επιφύλαξη του άρθρου 4 και του άρθρου 5 σημείο 5:

1. όταν πρόκειται για πώληση ενσωμάτων κινητών με τμηματική καταβολή του τιμήματος, ή
2. όταν πρόκειται για δάνειο με σταδιακή εξόφληση ή για άλλη πιστωτική συναλλαγή συνδεόμενη με τη χρηματοδότηση αγοράς ενσωμάτων κινητών, ή
3. για κάθε άλλη σύμβαση που έχει ως αντικείμενο παροχή υπηρεσιών ή προμήθεια ενσωμάτων κινητών αν:
  - α) πριν από την κατάρτιση της συμβάσεως, έγινε στο κράτος της κατοικίας του καταναλωτή ειδική προσφορά ή διαφήμιση, και
  - β) ο καταναλωτής ολοκλήρωσε στο κράτος αυτό τις απαραίτητες για την κατάρτιση της συμβάσεως πράξεις.

Όταν ο αντισυμβαλλόμενος του καταναλωτή δεν έχει κατοικία στο έδαφος συμβαλλόμενου κράτους, αλλά διαθέτει υποκατάστημα, πρακτορείο ή εγκατάσταση σε συμβαλλόμενο κράτος, θεωρείται, ως προς τις διαφορές τις σχετικές με την εκμετάλλευσή τους, ότι έχει την κατοικία του στο έδαφος του κράτους αυτού.

Το παρόν τμήμα δεν εφαρμόζεται στις συμβάσεις μεταφοράς.

(1) Άρθρο που προστέθη το άρθρο 9 της συμβάσεως του 1978.

(2) Κείμενο όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 10 της συμβάσεως του 1978.

Άρθρο 14

Ο πωλητής και ο δανειοδότης ενάγονται ενώπιον των δικαστηρίων, είτε του συμβαλλόμενου κράτους όπου έχουν την κατοικία τους, είτε του συμβαλλόμενου κράτους όπου ο αγοραστής ή ο δανειολήπτης έχουν την κατοικία τους.

Η αγωγή του πωλητή κατά του αγοραστή και του δανειοδότη κατά του δανειολήπτη μπορεί να ασκηθεί μόνον ενώπιον των δικαστηρίων του κράτους όπου ο εναγόμενος έχει την κατοικία του.

Οι διατάξεις αυτές δεν θίγουν το δικαίωμα άσκησης ανταγωγής ενώπιον του δικαστηρίου στο οποίο είναι εκκρεμής η κύρια αγωγή που έχει εισαχθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος τμήματος.

Άρθρο 15

Παρέκλιση από τις διατάξεις του παρόντος τμήματος είναι δυνατή μόνο με συμφωνίες:

1. μεταγενέστερες από τη γένεση της διαφοράς, ή
2. που επιτρέπουν στον αγοραστή ή το δανειολήπτη να προσφύγει και σε άλλα δικαστήρια εκτός από αυτά που προβλέπονται στο παρόν τμήμα, ή
3. που, έχοντας συναφθεί ανάμεσα σε αγοραστή και πωλητή ή ανάμεσα σε δανειοδότη και δανειολήπτη με κατοικία ή συνθήκη διαμονής στο ίδιο συμβαλλόμενο κράτος, απονέμουν διεθνή δικαιοδοσία στα δικαστήρια του κράτους αυτού, εκτός αν το δικαίω του απαγορεύει τέτοιες συμφωνίες.

Τμήμα 5**Αποκλειστική διεθνής δικαιοδοσία****Άρθρο 16**

Αποκλειστική διεθνή δικαιοδοσία, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η κατοικία, έχουν:

1. σε υποθέσεις εμπράγματων δικαιωμάτων επί ακινήτων και μισθώσεων ακινήτων, τα δικαστήρια του συμβαλλόμενου κράτους της τοποθεσίας του ακινήτου.

2. σε θέμα εγκυρότητας, κύρους ή λύσεως εταιρειών ή νομικών προσώπων που έχουν την έδρα τους στο έδαφος συμβαλλόμενου κράτους, ή αποφάσεων των οργάνων τους, τα δικαστήρια του κράτους αυτού,
3. σε θέματα κύρους των καταχωρίσεων σε δημόσια βιβλία, τα δικαστήρια του συμβαλλόμενου κράτους στο έδαφος του οποίου τηρούνται τα βιβλία αυτά,
4. σε θέματα καταχωρίσεως ή κύρους διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, σημάτων, σχεδίων και προτύπων και άλλων ανάλογων δικαιωμάτων τα οποία επιδέχονται κατάθεση ή καταχώριση, τα δικαστήρια του συμβαλλόμενου κράτους στο έδαφος του οποίου η κατάθεση ή καταχώριση ζητήθηκε, πραγματοποιήθηκε, ή θεωρείται ότι πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με διεθνή σύμβαση,
5. σε θέματα αναγκαστικής εκτέλεσης αποφάσεων, τα δικαστήρια του συμβαλλόμενου κράτους του τόπου εκτέλεσεως.

Τμήμα 6**Παρέκταση διεθνούς δικαιοδοσίας****Άρθρο 17⁽¹⁾**

Αν τα μέρη, από τα οποία ένα τουλάχιστον έχει την κατοικία του στο έδαφος συμβαλλόμενου κράτους, συμφώνησαν ότι ένα δικαστήριο ή τα δικαστήρια συμβαλλόμενου κράτους θα δικάζουν τις διαφορές που έχουν προκύψει ή που θα προκύψουν από συγκεκριμένη έννομη σχέση, το δικαστήριο αυτό ή τα δικαστήρια του κράτους αυτού έχουν αποκλειστική διεθνή δικαιοδοσία. Μια τέτοια συμφωνία διεθνούς δικαιοδοσίας πρέπει να καταρτισθεί, είτε γραπτά, είτε προφορικά με γραπτή επιβεβαίωση, είτε, στο διεθνές εμπόριο, υπό τύπο ανταποκρινόμενο στις συνήθειες του διεθνούς εμπορίου που τα μέρη γνωρίζουν ή οφείλουν να γνωρίζουν. Όταν μια τέτοια συμφωνία καταρτίζεται από μέρη εκ των οποίων κανένα δεν έχει την κατοικία του στο έδαφος συμβαλλόμενου κράτους, τα δικαστήρια των άλλων συμβαλλόμενων κρατών δεν μπορούν να δικάσουν τη διαφορά, εφόσον το ή τα υποδειχθέντα δικαστήρια δεν έχουν διαπιστώσει την έλλειψη διεθνούς δικαιοδοσίας τους.

Το δικαστήριο ή τα δικαστήρια συμβαλλόμενου κράτους, στα οποία απονέμει διεθνή δικαιοδοσία η συστατική πράξη ενός τρισε, έχουν αποκλειστική διεθνή δικαιοδοσία

(1) Κείμενο όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 11 της σύμβασής του 1978.

ως προς αγωγές κατά του ιδρυτή, του trustee ή του δικαστή ούχου ενός *iusi*, αν πρόκειται για σχέσεις μεταξύ των προσώπων αυτών ή για δικαιώματα ή υποχρεώσεις τους από το *iusi*.

Οι συμφωνίες διεθνούς δικαιοδοσίας καθώς και οι ανάλογες ρήτρες της συστατικής πράξεως του *iusi* δεν παράγουν αποτελέσματα αν είναι αντίθετες προς τις διατάξεις των άρθρων 12 και 15 ή αν τα δικαστήρια, τη διεθνή δικαιοδοσία των οποίων αποκλείουν, έχουν αποκλειστική διεθνή δικαιοδοσία σύμφωνα με το άρθρο 16.

Αν συμφωνία διεθνούς δικαιοδοσίας έχει καταρτισθεί προς όφελος μόνον ενός μέρους, το μέρος αυτό διατηρεί το δικαίωμα να προσφύγει σε κάθε άλλο δικαστήριο που έχει διεθνή δικαιοδοσία σύμφωνα με την παρούσα σύμβαση.

Άρθρο 18

Πέραν των περιπτώσεων όπου η διεθνής δικαιοδοσία απορρέει από άλλες διατάξεις της παρούσας σύμβασης, το δικαστήριο συμβαλλόμενου κράτους ενώπιον του οποίου ο εναγόμενος παρίσταται αποκτά διεθνή δικαιοδοσία. Ο κανόνας αυτός δεν εφαρμόζεται αν η παράσταση έχει ως σκοπό την αμφισβήτηση της διεθνούς δικαιοδοσίας, ή αν υπάρχει άλλο δικαστήριο με αποκλειστική διεθνή δικαιοδοσία σύμφωνα με το άρθρο 16.

Τμήμα 7

Έρευνα της διεθνούς δικαιοδοσίας και του παραδεκτού

Άρθρο 19

Το δικαστήριο συμβαλλόμενου κράτους διαπιστώνει αυτεπάγγελτα την έλλειψη διεθνούς δικαιοδοσίας του, εφόσον καλείται να κρίνει, ως κύριο ζήτημα, διαφορά για την οποία δικαστήριο άλλου συμβαλλόμενου κράτους έχει αποκλειστική διεθνή δικαιοδοσία σύμφωνα με το άρθρο 16.

Άρθρο 20

Όταν πρόσωπο που έχει την κατοικία του στο έδαφος συμβαλλόμενου κράτους ενάγεται ενώπιον δικαστηρίου άλλου συμβαλλόμενου κράτους και δεν παρίσταται, το δικαστήριο διαπιστώνει αυτεπάγγελτα την έλλειψη διεθνούς δικαιοδοσίας του, αν η δικαιοδοσία του δεν στηρίζεται στους όρους της παρούσας σύμβασης.

Ο δικαστής οφείλει να αναστείλει τη διαδικασία εφόσον δεν διαπιστώνεται ότι ο εναγόμενος αυτός ήταν σε θέση να παραλάβει το εισαγωγικό έγγραφο της δίκης ή άλλο

ισοδύναμο έγγραφο εντός της αναγκαίας για την άμυνα του προθεσμίας ή ότι καταβλήθηκε κάθε επιμέλεια για το σκοπό αυτό⁽¹⁾.

Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου αντικαθίστανται από εκείνες του άρθρου 15 της σύμβασης της Χάγης της 15ης Νοεμβίου 1965 για την επίδοση και κοινοποίηση στην αλλοδαπή δικαστικών και εξώδικων εγγράφων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις, αν το εισαγωγικό έγγραφο της δίκης έπρεπε να διαβιβασθεί σύμφωνα με τη σύμβαση αυτή.

Τμήμα 8

Εκκρεμοδικία και συνάφεια

Άρθρο 21

Αν έχουν ασκηθεί αγωγές με το ίδιο αντικείμενο και την ίδια αιτία μεταξύ των ίδιων διαδίκων ενώπιον δικαστηρίων διάφορων συμβαλλόμενων κρατών κάθε δικαστήριο εκτός εκείνου που έχει πρώτο επιληφθεί, οφείλει, ακόμη και αυτεπάγγελτα, να διαπιστώσει την έλλειψη διεθνούς δικαιοδοσίας του υπέρ του πρώτου.

Το δικαστήριο που οφείλει να διαπιστώσει την έλλειψη διεθνούς δικαιοδοσίας του μπορεί να αναστείλει τη διαδικασία αν η διεθνής δικαιοδοσία του άλλου δικαστηρίου αμφισβητείται.

Άρθρο 22

Όταν συναφείς αγωγές έχουν ασκηθεί ενώπιον δικαστηρίων διάφορων συμβαλλόμενων κρατών και είναι εκκρεμείς σε πρώτο βαθμό, κάθε δικαστήριο εκτός εκείνου που έχει πρώτο επιληφθεί μπορεί να αναστείλει τη διαδικασία.

Κάθε δικαστήριο εκτός εκείνου που έχει πρώτο επιληφθεί μπορεί επίσης, με αίτηση ενός από τους διαδίκους, να διαπιστώσει την έλλειψη διεθνούς δικαιοδοσίας του, υπό την προϋπόθεση ότι το δικαίω του επιτρέπει την ένωση συναφών υποθέσεων και ότι το πρώτο δικαστήριο έχει διεθνή δικαιοδοσία και για τις δύο αγωγές.

Είναι συναφείς, κατά την έννοια του παρόντος άρθρου, αγωγές που συνδέονται μεταξύ τους τόσο στενά ώστε να υπάρχει συμφέρον να εξετασθούν και να εκδικασθούν ταυτόχρονα, προκειμένου να αποφευχθούν λύσεις που θα ήταν ασυμβίβαστες αν οι υποθέσεις εκδικάζονταν χωριστά.

(1) Δεύτερη παράγραφος όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 12 της σύμβασης του 1978.

Άρθρο 23

Όταν περισσότερα δικαστήρια έχουν αποκλειστική διεθνή δικαιοδοσία, η διαπίστωση της ελλείψεως διεθνούς δικαιοδοσίας γίνεται υπέρ του δικαστηρίου που έχει πρώτο επιληφθεί.

Τμήμα 9**Ασφαλιστικά μέτρα****Άρθρο 24**

Τα ασφαλιστικά μέτρα που προβλέπονται από το δίκαιο συμβαλλόμενου κράτους μπορούν να ζητηθούν από τα δικαστήρια του κράτους αυτού, έστω και αν δικαστήριο άλλου συμβαλλόμενου κράτους έχει, σύμφωνα με την παρούσα σύμβαση, διεθνή δικαιοδοσία για την ουσία της υποθέσεως.

ΤΙΤΛΟΣ III**ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗ****Άρθρο 25**

Ως απόφαση, κατά την έννοια της παρούσας συμβάσεως, νοείται κάθε απόφαση εκδιδόμενη από δικαστήριο συμβαλλόμενου κράτους, οποιαδήποτε και αν είναι η ονομασία της, όπως απόφαση, διαταγή, διαταγή εκτελέσεως, καθώς και ο καθορισμός της δικαστικής δαπάνης από τον γραμματέα.

Τμήμα 1**Αναγνώριση****Άρθρο 26**

Απόφαση που εκδίδεται σε συμβαλλόμενο κράτος αναγνωρίζεται στα υπόλοιπα συμβαλλόμενα κράτη χωρίς ιδιαίτερη διαδικασία.

Σε περίπτωση αμφισβητήσεως, κάθε ενδιαφερόμενος που επικλείεται ως κύριο ζήτημα την αναγνώριση μπορεί να ζητήσει, κατά τη διαδικασία που προβλέπεται στα τμήματα 2 και 3 του παρόντος τίτλου, να διαπιστωθεί ότι η απόφαση πρέπει να αναγνωρισθεί.

Αν η επίκληση της αναγνώρισεως γίνεται παρεμπιπτόντως ενώπιον δικαστηρίου συμβαλλόμενου κράτους, το

δικαστήριο αυτό έχει διεθνή δικαιοδοσία να κρίνει σχετικά.

Άρθρο 27

Απόφαση δεν αναγνωρίζεται:

1. αν η αναγνώριση αντίκειται στη δημόσια τάξη του κράτους αναγνώρισεως,
2. αν το εισαγωγικό έγγραφο της δίκης ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο δεν έχει επιδοθεί στον ερημοδικήσαντα εναγόμενο κανονικά και έγκαιρα ώστε να μπορεί να αμυνθεί⁽¹⁾,
3. αν η απόφαση είναι ασυμβίβαστη με απόφαση που έχει εκδοθεί μεταξύ των ιδίων διαδικών στο κράτος αναγνώρισεως,
4. αν, για να εκδώσει την απόφασή του, το δικαστήριο του κράτους προελεύσεως επέλυσε προδικαστικό ζήτημα σχετικό με την προσωπική κατάσταση και ικανότητα των φυσικών προσώπων, τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων ή τις κληρονομικές σχέσεις, κατά τρόπο που αντίκειται σε κανόνα ιδιωτικού διεθνούς δικαίου του κράτους αναγνώρισεως, εκτός αν η απόφαση καταλήγει σε αποτέλεσμα ίδιο με εκείνο που θα προέκυπτε από την εφαρμογή των κανόνων ιδιωτικού διεθνούς δικαίου του κράτους αναγνώρισεως,
5. αν είναι ασυμβίβαστη με απόφαση που εκδόθηκε προγενέστερα μεταξύ των ιδίων διαδικών και με το ίδιο αντικείμενο και την ίδια αιτία σε μη συμβολόμενο κράτος, εφόσον η απόφαση αυτή συγκεντρώνει τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για την αναγνώριση της στο κράτος αναγνώρισεως⁽²⁾.

Άρθρο 28

Απόφαση δεν αναγνωρίζεται, επίσης, αν έχουν παραβιασθεί οι διατάξεις των τμημάτων 3, 4 και 5 του τίτλου II, καθώς και στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 59.

Κατά τον έλεγχο των βάσεων διεθνούς δικαιοδοσίας που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο, η αρχή είναι:

- (1) Σημείο 2 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 13 παράγραφος Γ της συμβάσεως του 1978.
- (2) Σημείο 5 όπως προσετέθη με το άρθρο 13 παράγραφος 2 της συμβάσεως του 1978.

πιον της οποίας ζητείται η αναγνώριση δεσμεύεται από τις πραγματικές διαπιστώσεις στις οποίες το δικαστήριο του κράτους προελεύσεως έχει θεμελιώσει τη διεθνή δικαιοδοσία του.

Με την επιφύλαξη των διατάξεων της πρώτης παραγράφου, δεν ερευνάται η διεθνής δικαιοδοσία των δικαστηρίων του κράτους προελεύσεως⁽¹⁾ οι σχετικοί με τη διεθνή δικαιοδοσία κανόνες δεν αφορούν τη δημόσια τάξη υπό την έννοια του άρθρου 27 σημείο 1.

Άρθρο 29

Αποκλείεται η επί της ουσίας αναθεώρηση της αλλοδαπής αποφάσεως.

Άρθρο 30

Το δικαστήριο συμβαλλόμενου κράτους, ενώπιον του οποίου ζητείται αναγνώριση αποφάσεως που εκδόθηκε σε άλλο συμβαλλόμενο κράτος, μπορεί να αναστείλει τη διαδικασία, αν η απόφαση αυτή έχει προσβληθεί με τακτικό ένδικο μέσο.

Το δικαστήριο συμβαλλόμενου κράτους, ενώπιον του οποίου γίνεται επίκληση της αναγνώρισεως αποφάσεως που εκδόθηκε στην Ιρλανδία ή το Ηνωμένο Βασίλειο και η εκτέλεση της οποίας έχει ανασταλεί στο κράτος προελεύσεως λόγω ασκήσεως ενδίκων μέσων, μπορεί να αναστείλει τη διαδικασία⁽¹⁾.

Τμήμα 2

Εκτέλεση

Άρθρο 31

Απόφαση που εκδόθηκε και είναι εκτελεστή σε συμβαλλόμενο κράτος εκτελείται σε άλλο συμβαλλόμενο κράτος, αφού περιβληθεί εκεί τον εκτελεστήριο τύπο, με αίτηση κάθε ενδιαφερόμενου.

Πάντως, στο Ηνωμένο Βασίλειο, μια τέτοια απόφαση εκτελείται στην Αγγλία και Ουαλία, τη Σκωτία, ή τη Βόρεια Ιρλανδία, αφού προηγουμένως με αίτηση οποιουδήποτε ενδιαφερομένου η απόφαση αυτή εγγραφεί προς εκτέλεση στο αντίστοιχο τμήμα του Ηνωμένου Βασιλείου⁽²⁾.

(1) Δεύτερο εδάφιο όπως προσετέθη με το άρθρο 14 της συμβάσεως του 1978.

(2) Δεύτερο εδάφιο όπως προσετέθη με το άρθρο 15 της συμβάσεως του 1978.

Άρθρο 32

Η αίτηση υποβάλλεται:

- στο Βέλγιο, στο tribunal de première instance ή στη rechtbank van eerste aanleg,
- στη Δανία, στο underret,
- στην Ομοσπονδική Δημοκρατία της Γερμανίας, στον πρόεδρο τμήματος του Landgericht,
- στην Ελλάδα, στο Μονομελές Πρωτοδικείο,
- στη Γαλλία, στον πρόεδρο του tribunal de grande instance,
- στην Ιρλανδία, στο High Court,
- στην Ιταλία, στην corte d'appello,
- στο Λουξεμβούργο, στον πρόεδρο του tribunal d'arrondissement,
- στις Κάτω Χώρες, στον πρόεδρο της arrondissementsrechtbank,
- στο Ηνωμένο Βασίλειο:
  1. στην Αγγλία και Ουαλία, στο High Court of Justice, ή, σε περίπτωση αποφάσεως ως προς υποχρεώσεις διατροφής, στο Magistrates' Court μετά παραπομπή του Secretary of State,
  2. στη Σκωτία, στο Court of Session, ή, σε περίπτωση αποφάσεως ως προς υποχρεώσεις διατροφής, στο Sheriff Court μετά από παραπομπή του Secretary of State,
  3. στη Βόρεια Ιρλανδία, στο High Court of Justice, ή, σε περίπτωση αποφάσεως ως προς υποχρεώσεις διατροφής, στο Magistrates' Court, μετά παραπομπή του Secretary of State⁽³⁾.

Η κατά τόπον αρμοδιότητα καθορίζεται από την κατοικία του προσώπου κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση. Αν το πρόσωπο αυτό δεν έχει την κατοικία του στο έδαφος του κράτους εκτελέσεως, η αρμοδιότητα καθορίζεται από τον τόπο εκτελέσεως.

Άρθρο 33

Η αίτηση υποβάλλεται κατά το δικαιο του κράτους εκτελέσεως.

Ο αιτών οφείλει να προβεί σε εκλογή κατοικίας στην περιφέρεια του δικαστηρίου στο οποίο απευθύνεται. Αν

(3) Πρώτο εδάφιο όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 16 της συμβάσεως του 1978 και το άρθρο 4 της συμβάσεως του 1982.

πάντως το δικαίωμα του κράτους εκτέλεσεως δεν προβλέπει την εκλογή κατοικίας, ο αιτών διορίζει αντίκλητο.

Στην αίτηση επισυνάπτονται τα έγγραφα που αναφέρονται στα άρθρα 46 και 47.

Άρθρο 34

Το δικαστήριο στο οποίο υποβάλλεται η αίτηση αποφασίζει αμελλητί, χωρίς ο διάδικος, κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση, να έχει στο στάδιο αυτό της διαδικασίας δικαίωμα υποβολής παρατηρήσεων.

Η αίτηση μπορεί να απορριφθεί μόνο για έναν από τους λόγους που προβλέπονται στα άρθρα 27 και 28.

Αποκλείεται η επί της ουσίας αναθεώρηση της αλλοδαπής απόφασεως.

Άρθρο 35

Η απόφαση επί της αιτήσεως γνωστοποιείται αμελλητί στον αιτούντα, επιμελεία του γραμματέα του δικαστηρίου, όπως προβλέπει το δικαίωμα του κράτους εκτέλεσεως.

Άρθρο 36

Αν η εκτέλεση επιτραπεί, το πρόσωπο κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση μπορεί να προσφύγει κατά της απόφασεως μέσα σε ένα μήνα από την επίδοσή της.

Αν το πρόσωπο αυτό έχει την κατοικία του σε συμβαλλόμενο κράτος άλλο από εκείνο στο οποίο εκδόθηκε η απόφαση που επιτρέπει την εκτέλεση, η προθεσμία είναι δύο μήνες από τη μέρα που του έγινε η επίδοση προσωπικά ή στην κατοικία του. Η προθεσμία αυτή δεν παρεκτείνεται λόγω αποστάσεως.

Άρθρο 37⁽¹⁾

Η προσφυγή ασκείται, κατά τη διαδικασία της αμφισβητούμενης δικαιοδοσίας:

- στο Βέλγιο, στο tribunal de première instance ή στη rechtbank van eerste aanleg,
- στη Δανία, στο landsret,

⁽¹⁾ Κείμενο όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 17 της συμβάσεως του 1978 και το άρθρο 5 της συμβάσεως του 1982.

— στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, στο Oberlandesgericht,

— στην Ελλάδα, στο Εφετείο,

— στη Γαλλία, στην cour d'appel,

— στην Ιρλανδία, στο High Court,

— στην Ιταλία, στην corte d'appello,

— στο Λουξεμβούργο, στην Cour supérieure de justice, ως δευτεροβάθμιο πολιτικό δικαστήριο,

— στις Κάτω Χώρες, στην appelrechtbank,

— στο Ηνωμένο Βασίλειο:

1. στην Αγγλία και Ουαλία, στο High Court of Justice, ή σε περίπτωση αποφάσεως ως προς υποχρεώσεις διατροφής, στο Magistrates' Court,
2. στη Σκωτία, στο Court of Session, ή, σε περίπτωση αποφάσεως ως προς υποχρεώσεις διατροφής, στο Sheriff Court,
3. στη Βόρεια Ιρλανδία, στο High Court of Justice, ή, σε περιπτώσεις αποφάσεως ως προς υποχρεώσεις διατροφής, στο Magistrates' Court.

Κατά της αποφάσεως επί της προσφυγής μπορεί να ασκηθούν μόνο:

- στο Βέλγιο, στην Ελλάδα, στη Γαλλία, στην Ιταλία, στο Λουξεμβούργο και στις Κάτω Χώρες, αναίρεση,
- στη Δανία, προσφυγή ενώπιον του højesteret, με έγκριση του Υπουργού Δικαιοσύνης,
- στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, Rechtsbeschwerde,
- στην Ιρλανδία, appeal ενώπιον του Supreme Court για νομικό ζήτημα,
- στο Ηνωμένο Βασίλειο, ένα μόνο appeal για νομικό ζήτημα.

Άρθρο 38

Το δικαστήριο στο οποίο, σύμφωνα με την πρώτη παράγραφο του άρθρου 37, ασκείται η προσφυγή μπορεί, με αίτηση του προσφεύγοντος μέρους, να αναστείλει τη διαδικασία, αν κατά της αλλοδαπής απόφασεως έχει ασκηθεί στο κράτος προελεύσεως τακτικό ένδικο μέσο ή αν η προθεσμία για την άσκησή του δεν έχει ακόμη εκπνεύσει. Στην τελευταία περίπτωση, το δικαστήριο μπορεί να τάξει προθεσμία για την άσκηση του ενδίκου αυτού μέσου.

Αν η απόφαση έχει εκδοθεί στην Ιρλανδία ή το Ηνωμένο Βασίλειο, κάθε ένδικο μέσο ή προσφυγή που προβλέπεται

στο κράτος προελεύσεως θεωρείται, για την εφαρμογή της πρώτης παραγράφου, ως τακτικό ένδικο μέσο⁽¹⁾.

Το δικαστήριο αυτό μπορεί, επίσης, να εξαρτήσει την εκτέλεση από την παροχή εγγυήσεως, την οποία και καθορίζει.

Άρθρο 39

Κατά τη διάρκεια της προθεσμίας προσφυγής που προβλέπεται στο άρθρο 36, και ως ότου εκδοθεί απόφαση για την προσφυγή αυτή, μπορούν να ληφθούν μόνο ασφαλιστικά μέτρα επί της παρουσίας του προσώπου κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση.

Η απόφαση που εγκρίνει την εκτέλεση εμπεριέχει και τη δυνατότητα λήψεως των ασφαλιστικών αυτών μέτρων.

Άρθρο 40

Αν η αίτησή του απορριφθεί, ο-αιτών μπορεί να προσφύγει:

- στο Βέλγιο, στην cour d'appel ή στο hof van beroep,
- στη Δανία, στο landsret,
- στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, στο Oberlandesgericht,
- στην Ελλάδα, στο Εφετείο,
- στη Γαλλία, στην cour d'appel,
- στην Ιρλανδία, στο High Court,
- στην Ιταλία, στην corte d'appello,
- στο Λουξεμβούργο, στην Cour supérieure de justice, ως δευτεροβάθμιο πολιτικό δικαστήριο,
- στις Κάτω Χώρες, στο gerechtshof,
- στο Ηνωμένο Βασίλειο:
  1. στην Αγγλία και Ουαλία, στο High Court of Justice, ή σε περίπτωση αποφάσεως ως προς υποχρεώσεις διατροφής, στο Magistrates' Court,
  2. στη Σκωτία, στο Court of Session, ή, σε περίπτωση αποφάσεως ως προς υποχρεώσεις διατροφής, στο Sheriff Court,
  3. στη Βόρεια Ιρλανδία, στο High Court of Justice, ή, σε περίπτωση αποφάσεως ως προς υποχρεώσεις διατροφής, στο Magistrates' Court⁽²⁾.

(1) Δεύτερο εδάφιο όπως προσετέθη με το άρθρο 18 της συμβάσεως του 1978.

(2) Πρώτο εδάφιο όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 19 της συμβάσεως του 1978 και το άρθρο 6 της συμβάσεως του 1982.

Ο διάδικος κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση καλείται να παρίστανε ενώπιον του δικαστηρίου που εκδικάζει την προσφυγή. Σε περίπτωση ερημοδικίας, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 20 δεύτερη και τρίτη παράγραφος, εστω και αν ο διάδικος αυτός δεν έχει την κατοικία του σε συμβαλλόμενο κράτος.

Άρθρο 41⁽³⁾

Κατά της αποφάσεως επί της προσφυγής που προβλέπεται στο άρθρο 40 μπορεί να ασκηθούν μόνο:

- στο Βέλγιο, στην Ελλάδα, στη Γαλλία, στην Ιταλία, στο Λουξεμβούργο και στις Κάτω Χώρες, αναίρεση,
- στη Δανία, προσφυγή ενώπιον του højesteret, με έγκριση του Υπουργού Δικαιοσύνης,
- στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, Rechtsbeschwerde,
- στην Ιρλανδία, appeal ενώπιον του Supreme Court, για νομικό ζήτημα,
- στο Ηνωμένο Βασίλειο, ένα μόνον appeal για νομικό ζήτημα.

Άρθρο 42

Αν η αλλοδαπή απόφαση έκρινε επί πολλών αξιώσεων που έχουν σωρευθεί στην ίδια αγωγή και δεν μπορεί να κηρυχθεί εκτελεστή στο σύνολό της, το δικαστήριο την κηρύσσει εκτελεστή ως προς μια ή περισσότερες από τις αξιώσεις.

Είναι δυνατό να ζητηθεί μερική εκτέλεση της αποφάσεως.

Άρθρο 43

Οι αλλοδαπές αποφάσεις που καταδικάζουν σε χρηματική ποινή ως μέσο εκτελέσεως κηρύσσονται εκτελεστές στο κράτος εκτελέσεως μόνον αν το ποσό έχει προσδιοριστεί κατά τρόπο οριστικό από τα δικαστήρια του κράτους προελεύσεως.

Άρθρο 44⁽⁴⁾

Ο αιτών στον οποίο έχει παρασχεθεί ολικά ή μερικά δωρεάν δικαστική αρωγή ή απαλλαγή από έξοδα και

(3) Κείμενο όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 20 της συμβάσεως του 1978 και το άρθρο 7 της συμβάσεως του 1982.

(4) Κείμενο όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 21 της συμβάσεως του 1978.

δαπάνες στο κράτος προελεύσεως, απολαμβάνει, στο πλαίσιο της διαδικασίας των άρθρων 32 ως 35, την ευμενέστερη μεταχείριση που προβλέπει το δίκαιο του κράτους εκτέλεσεως σε σχέση με τη δωρεάν δικαστική αρωγή ή την απαλλαγή από έξοδα και δαπάνες.

Προκειμένου για αίτηση εκτέλεσεως αποφάσεως που έχει εκδοθεί στη Δανία από διοικητική αρχή ως προς υποχρεώσεις διατροφής, ο αιτών μπορεί να επικαλεσθεί, στο κράτος εκτέλεσεως, το ευεργέτημα των διατάξεων της πρώτης παραγράφου, αν προσκομίσει έγγραφο του Δανικού Υπουργείου Δικαιοσύνης που να πιστοποιεί ότι συγκεντρώνει τις οικονομικές προϋποθέσεις για την ολική ή μερική παροχή της δωρεάς δικαστικής αρωγής ή απαλλαγής από έξοδα και δαπάνες.

Άρθρο 45

Σε διάδικο που ζητεί σε συμβαλλόμενο κράτος την εκτέλεση αποφάσεως η οποία έχει εκδοθεί σε άλλο συμβαλλόμενο κράτος, καμιά εγγύηση ή κατάθεση χρηματικού ποσού, ανεξάρτητα από την ονομασία της, δεν μπορεί να επιβληθεί με την αιτιολογία ότι είναι αλλοδαπός ή ότι δεν κατοικεί ή δεν διαμένει στο κράτος εκτέλεσεως.

Τμήμα 3

Κοινές διατάξεις

Άρθρο 46

Ο διάδικος που επικαλείται την αναγνώριση ή ζητεί την εκτέλεση αποφάσεως οφείλει να προσκομίσει:

1. αντίγραφο της αποφάσεως, το οποίο να συγκεντρώνει τις αναγκαίες προϋποθέσεις γνησιότητας,
2. αν πρόκειται για απόφαση ερήμην, το πρωτότυπο ή κυρωμένο αντίγραφο εγγράφου που να αποδεικνύει ότι το εισαγωγικό έγγραφο της δίκης ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο έχει επιδοθεί στον ερημοδικήσαντα διάδικο⁽¹⁾.

Άρθρο 47

Ο διάδικος που ζητεί την εκτέλεση οφείλει, επιπλέον, να προσκομίσει:

1. κάθε έγγραφο κατάλληλο να αποδείξει ότι, κατά το δίκαιο του κράτους προελεύσεως, η απόφαση είναι εκτελεστή και έχει επιδοθεί,

(¹) Σημείο 2 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 22 της συμφωνίας του 1978.

2. αν συντρέχει περίπτωση, έγγραφο που να αποδεικνύει ότι ο αιτών απολαμβάνει δωρεάν δικαστικής αρωγής στο κράτος προελεύσεως.

Άρθρο 48

Αν δεν προσάγονται τα έγγραφα που μνημονεύονται στο άρθρο 46 σημείο 2 και στο άρθρο 47 σημείο 2, το δικαστήριο μπορεί είτε να ορίσει προθεσμία προσαγωγής τους, είτε να δεχθεί ισοδύναμα έγγραφα, είτε, εφόσον κρίνει ότι έχει επαρκώς ενημερωθεί, να απαλλάξει τον αιτούντα από το βάρος αυτό.

Το δικαστήριο μπορεί να ζητήσει την προσαγωγή μεταφράσεως των εγγράφων ή μετάφραση επικυρώνεται από πρόσωπο που, σε ένα από τα συμβαλλόμενα κράτη, έχει αυτή την εξουσία.

Άρθρο 49

Καμιά επικύρωση ή άλλη ανάλογη διατύπωση δεν απαιτείται για τα έγγραφα που μνημονεύονται στα άρθρα 46, 47 και στο άρθρο 48 δεύτερη παράγραφος, καθώς και, εφόσον συντρέχει περίπτωση, για το διορισμό αντικλήτου.

ΤΙΤΛΟΣ IV

ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΙ

Άρθρο 50

Τα δημόσια έγγραφα, που έχουν εκδοθεί και είναι εκτελεστά σε συμβαλλόμενο κράτος, περιβάλλονται, κατόπιν αιτήσεως, τον εκτελεστήριο τύπο σε άλλο συμβαλλόμενο κράτος κατά τη διαδικασία του άρθρου 31 επ. Η αίτηση απορρίπτεται μόνο αν η εκτέλεση του δημόσιου εγγράφου αντίκειται στη δημόσια τάξη του κράτους εκτέλεσεως.

Το προσκομιζόμενο έγγραφο πρέπει να συγκεντρώνει τις αναγκαίες προϋποθέσεις γνησιότητας στο κράτος προελεύσεως.

Οι διατάξεις του τμήματος 3 του τίτλου III εφαρμόζονται εφόσον συντρέχει περίπτωση.

Άρθρο 51

Συμβιβασμοί που καταρτίζονται ενώπιον δικαστηρίου κατά τη διάρκεια δίκης, και είναι εκτελεστοί στο κράτος

προελεύσεως, είναι εκτελεστοί και στο κράτος εκτέλεσεως με τους ίδιους όρους όπως και τα δημόσια έγγραφα.

ΤΙΤΛΟΣ V

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 52

Για να καθορίσει αν διάδικος έχει την κατοικία του στο έδαφος συμβαλλόμενου κράτους σε δικαστήριο του οποίου έχει ασκηθεί η αγωγή, ο δικαστής εφαρμόζει το εσωτερικό δικαίό του.

Αν διάδικος δεν έχει κατοικία στο κράτος όπου έχει ασκηθεί η αγωγή, το δικαστήριο, προκειμένου να καθορίσει αν ο διάδικος έχει κατοικία σε άλλο συμβαλλόμενο κράτος, εφαρμόζει το δικαίό του κράτους αυτού.

Για τον καθορισμό, πάντως, της κατοικίας ενός διαδίκου εφαρμόζεται το δικαίό της ιθαγένειάς του, αν, σύμφωνα με το δικαίό αυτό, η κατοικία του εξαρτάται από την κατοικία άλλου προσώπου ή από την έδρα αρχής.

Άρθρο 53

Για την εφαρμογή της παρούσας συμβάσεως, η έδρα των εταιρειών και νομικών προσώπων εξομοιώνεται προς την κατοικία. Για τον καθορισμό, πάντως, της έδρας αυτής εφαρμόζονται οι κανόνες ιδιωτικού διεθνούς δικαίου του δικάζοντος δικαστή.

Για να καθορίσει αν trust έχει την έδρα του στο έδαφος συμβαλλόμενου Κράτους σε δικαστήριο του οποίου έχει ασκηθεί η αγωγή, ο δικαστής εφαρμόζει τους κανόνες του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου του (1).

ΤΙΤΛΟΣ VI

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 54 (2)

Οι διατάξεις της παρούσας συμβάσεως εφαρμόζονται μόνο στις αγωγές που ασκούνται μετά την έναρξη ισχύος της, καθώς και στα δημόσια έγγραφα που εκδίδονται μετά την ημερομηνία αυτή.

(1) Δεύτερο εδάφιο όπως προστέθηκε από το άρθρο 23 της συμβάσεως του 1978.

(2) Η σύμβαση του 1978 περιλαμβάνει στον τίτλο V τις εξής μεταβατικές διατάξεις:

Απόφαση, πάντως, που εκδίδεται μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας συμβάσεως, κατόπιν αγωγής που έχει ασκηθεί πριν από την ημερομηνία αυτή, αναγνωρίζεται και εκτελείται σύμφωνα με τις διατάξεις του τίτλου III, αν οι εφαρμοσθέντες κανόνες διεθνούς δικαιοδοσίας είναι σύμφωνοι με τις διατάξεις του τίτλου II ή με σύμβαση που, κατά την ημερομηνία ασκήσεως της αγωγής, ίσχυε μεταξύ του κράτους προελεύσεως και του κράτους αναγνωρίσεως ή εκτελέσεως.

Άρθρο 34

1. Η σύμβαση του 1968 και το πρωτόκολλο του 1971, όπως τροποποιούνται από την παρούσα σύμβαση, εφαρμόζονται μόνο στις αγωγές που ασκούνται και στα δημόσια έγγραφα που εκδίδονται μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας συμβάσεως στο κράτος προελεύσεως, και, όταν ζητείται η αναγνώριση ή η εκτέλεση αποφάσεως ή δημόσιου εγγράφου, στο κράτος αναγνωρίσεως ή εκτελέσεως.

2. Στις σχέσεις, πάντως, μεταξύ των έξι κρατών μερών της συμβάσεως του 1968, οι αποφάσεις που εκδίδονται μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας συμβάσεως, επί αγωγών που θα έχουν ασκηθεί πριν από την ημερομηνία αυτή, αναγνωρίζονται και εκτελούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του τίτλου III της συμβάσεως του 1968, όπως τροποποιείται.

3. Εξάλλου, στις σχέσεις μεταξύ των έξι κρατών μερών της συμβάσεως του 1968 και των τριών κρατών που αναφέρονται στο άρθρο I της παρούσας συμβάσεως, καθώς και στις σχέσεις μεταξύ των τριών τελευταίων, οι αποφάσεις που εκδίδονται μετά την ημερομηνία έναρξεως ισχύος της παρούσας συμβάσεως στο κράτος προελεύσεως και στο κράτος αναγνωρίσεως ή εκτελέσεως επί αγωγών που θα έχουν ασκηθεί πριν από την ημερομηνία αυτή, αναγνωρίζονται και εκτελούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του τίτλου III της συμβάσεως του 1968, όπως τροποποιείται, αν η διεθνής δικαιοδοσία έχει θεμελιωθεί σε κανόνες συμφωνούς με τις διατάξεις του τίτλου II, όπως τροποποιείται, ή με τις διατάξεις συμβάσεως που κατά το χρόνο ασκήσεως της αγωγής ίσχυε μεταξύ του κράτους προελεύσεως και του κράτους αναγνωρίσεως ή εκτελέσεως.

Άρθρο 35

Αν, με έγγραφο προγενέστερο της έναρξεως ισχύος της παρούσας συμβάσεως, οι διάδικοι σε διαφορά εκ συμβάσεως είχαν συμφωνήσει ότι εφαρμοστέο δικαίό στη συγκεκριμένη σύμβαση θα είναι το ιρλανδικό δικαίό ή το δικαίό μέρους του Ηνωμένου Βασιλείου, τα δικαστήρια της Ιρλανδίας ή του μέρους αυτού του Ηνωμένου Βασιλείου διατηρούν την ευχέρεια να εκδικάσουν τη διαφορά αυτή.

Άρθρο 36

Επί τρία έτη μετά την έναρξη ισχύος της συμβάσεως του 1968 εναντίον του Βασιλείου της Δανίας και της Ιρλανδίας αντίστοιχα, η διεθνής δικαιοδοσία σε θέματα ναυτικού δικαίου σε καθένα από τα κράτη αυτά καθορίζεται όχι μόνο σύμφωνα με τις διατάξεις της ανωτέρω συμβάσεως, αλλά επίσης σύμφωνα με τις κατωτέρω παραγράφους 1 ως 6. Ωστόσο, οι διατάξεις αυτές θα παύσουν να εφαρμόζονται σε καθένα από τα Κράτη αυτά, όταν η διεθνής σύμβαση για την ενοποίηση ορισμένων κανόνων σχετικών με τη συντηρητική κατάσχεση πλοίων που υπογράφηκε στις Βρυξέλλες στις 10 Μαΐου 1952 τεθεί σε ισχύ έναντι αυτών.

(Συνέχεια στην επόμενη σελίδα)

(Υποσημείωση. συνέχεια από τη σ. 14.)

1. Πρόσωπο που κατοικεί στο έδαφος συμβαλλόμενο κράτους μπορεί να εναχθεί για ναυτική απαίτηση ενώπιον των δικαστηρίων ενός των προαναφερόμενων κρατών, εφόσον το πλοίο που αφορά η απαίτηση ή κάθε άλλο πλοίο που ανήκει στην κυριότητά του έχει γίνει αντικείμενο δικαστικής κατασχέσεως στο έδαφος του τελευταίου αυτού κράτους προς εξασφάλιση της απαίτησεως ή θα μπορούσε να είχε κατασχεθεί εκεί, έχει όμως παρασχεθεί εγγύηση ή άλλου είδους ασφάλεια, στις εξής περιπτώσεις:
  - α) αν ο ενάγων κατοικεί στο έδαφος του κράτους αυτού,
  - β) αν η ναυτική απαίτηση έχει γεννηθεί στο κράτος αυτό,
  - γ) αν η ναυτική απαίτηση έχει γεννηθεί στη διάρκεια πλού κατά τον οποίο επιβλήθηκε ή θα μπορούσε να είχε επιβληθεί η κατάσχεση,
  - δ) αν η απαίτηση απορρέει από σύγκρουση ή από ζημία που προκάλεσε πλοίο, είτε σε άλλο πλοίο, είτε σε πράγματα ή πρόσωπα που βρίσκονται πάνω σ' αυτό, κατά την εκτέλεση ή την παράλειψη εκτελέσεως ελιγμού,
  - ε) αν η απαίτηση έχει είναι γεννηθεί από αρωγή ή διάσωση,
  - στ) αν η απαίτηση είναι ασφαλισμένη με ναυτική υποθήκη ή άλλη εμπράγματο ασφαλία συμβατικού χαρακτήρα επί του κατασχεθέντος πλοίου.
2. Μπορεί να κατασχεθεί το πλοίο το οποίο αφορά η ναυτική απαίτηση ή κάθε άλλο πλοίο που ανήκει στο πρόσωπο που ήταν, κατά το χρόνο γεννήσεως της απαίτησεως, κύριος του πλοίου εκείνου. Για τις απαιτήσεις πάντως που προβλέπονται στην παράγραφο 3 υπό ιε), ιστ), ή ιτ), μπορεί να κατασχεθεί μόνο το πλοίο το οποίο αφορά η απαίτηση.
3. Πλοία θεωρούνται ότι έχουν τον ίδιο κύριο εφόσον όλες οι μερίδες της κυριότητας ανήκουν στο ίδιο ή τα ίδια πρόσωπα.
4. Σε περίπτωση ναυλώσεως πλοίου με παράδοση της θαλάσσιας διαχειρίσεως, όταν για ναυτική απαίτηση που αφορά πλοίο ευθύνεται μόνον ο ναυλωτής, μπορεί να κατασχεθεί το πλοίο αυτό ή κάθε άλλο πλοίο που ανήκει στο ναυλωτή αυτόν, κανένα όμως άλλο πλοίο που ανήκει στον κύριο δεν μπορεί να κατασχεθεί με βάση αυτή τη ναυτική απαίτηση. Το ίδιο ισχύει σε όλες τις περιπτώσεις κατά τις οποίες για τη ναυτική απαίτηση ευθύνεται πρόσωπο άλλο από τον κύριο.
5. Ως «ναυτική απαίτηση» νοείται το δικαίωμα ή η αξίωση που πηγάζει από μια ή περισσότερες από τις εξής αιτίες:
  - α) ζημίες που προκαλεί πλοίο είτε με σύγκρουση είτε με άλλον τρόπο,
  - β) απώλεια ανθρώπινης ζωής ή σωματικές βλάβες που προκαλούνται στο πλοίο ή συνδέονται με εκμετάλλευση πλοίου,

- γ) αρωγή και διάσωση,
- δ) συμβάσεις σχετικές με τη χρησιμοποίηση ή τη μίσθωση πλοίου με ναυλοσύμφωνο ή με άλλον τρόπο,
- ε) συμβάσεις σχετικές με τη μεταφορά ευπορευμάτων με πλοίο βάσει ναυλοσύμφωνου, φορτωτικής ή με άλλον τρόπο,
- στ) απώλειες ή ζημιές σε εμπορεύματα και αποσκευές που μεταφέρονται με πλοίο,
- ζ) κοινή αβάρια,
- η) ναυτικό δάνειο,
- θ) ρυμούλκηση,
- ι) πλοήγηση,
- ια) προμήθεια προϊόντων ή υλικών, ανεξάρτητα από τον τόπο, για την εκμετάλλευση ή συντήρηση του πλοίου,
- ιβ) κατασκευή, επισκευή, εξοπλισμό πλοίου ή δαπάνες λιμενισμού,
- ιγ) μισθούς πλοιάρχου, αξιωματικών ή μελών του πληρώματος,
- ιδ) δαπάνες του πλοιάρχου και δαπάνες που ενεργούνται από φορτωτές, ναυλωτές ή πράκτορες, για λογαριασμό του πλοίου ή του κυρίου του,
- ιε) διαφορές σχετικές με την κυριότητα πλοίου,
- ιστ) διαφορές μεταξύ συμπλοιοκτητών ως προς την κυριότητα, τη νομή, την εκμετάλλευση ή τα δικαιώματα στο προϊόν εκμετάλλευσως του πλοίου που τελεί υπό συμπλοιοκτησία,
- ιτ) ναυτική υποθήκη ή άλλη εμπράγματο ασφαλία συμβατικού χαρακτήρα σε πλοίο.

6. Στη Δανία, ο όρος «συντηρητική κατάσχεση» καλύπτει, όσον αφορά τις ναυτικές απαιτήσεις των παραπάνω περιπτώσεων ιε) και ιστ), το «forbud», εφόσον η διαδικασία αυτή είναι η μόνη δυνατή στη συγκεκριμένη περίπτωση σύμφωνα με τα άρθρα 646 ως 653 του νόμου πολιτικής δικονομίας (Lov om retten pleje).

Η σύμβαση του 1982, περιλαμβάνει, στον τίτλο V, τις εξής μεταβατικές διατάξεις:

Άρθρο 12

1. Η σύμβαση του 1968 και το πρωτόκολλο του 1972, όπως τροποποιήθηκαν από τη σύμβαση του 1978 και τροποποιούνται από την παρούσα σύμβαση, εφαρμόζονται μόνο στις αγωγές που ασκούνται και στα δημόσια έγγραφα που εκδίδονται μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας συμβάσεως στο κράτος προελεύσεως και, όταν ζητείται η αναγνώριση ή η εκτέλεση αποφάσεως ή δημόσιου εγγράφου, στο κράτος αναγνωρίσεως ή εκτελέσεως.

2. Ωστόσο, αποφάσεις που εκδίδονται μετά τη θέση σε ισχύ της παρούσας συμβάσεως μεταξύ του κράτους προελεύσεως και του κράτους αναγνωρίσεως ή εκτελέσεως, επί αγωγών που θα έχουν ασκηθεί πριν από την ημερομηνία αυτή, αναγνωρίζονται και εκτελούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του τίτλου III της συμβάσεως του 1968, όπως τροποποιήθηκε από τη σύμβαση του 1978 και τροποποιείται από την

(Συνέχεια στο τέλος της επόμενης σελίδας)

ΤΙΤΛΟΣ VII

ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

Άρθρο 55

Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 54 δεύτερη παράγραφος και του άρθρου 56, η παρούσα σύμβαση αντικαθιστά τις ακόλουθες μεταξύ δύο ή περισσότερων συμβαλλόμενων κρατών συμβάσεις:

- τη σύμβαση μεταξύ του Βελγίου και της Γαλλίας για τη διεθνή δικαιοδοσία, ισχύ και εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων, διαιτητικών αποφάσεων και δημόσιων εγγράφων, που υπογράφηκε στο Παρίσι στις 8 Ιουλίου 1899,
- τη σύμβαση μεταξύ του Βελγίου και των Κάτω Χωρών για τη διεθνή δικαιοδοσία, την πτώχευση καθώς και για την ισχύ και εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων, διαιτητικών αποφάσεων και δημόσιων εγγράφων, που υπογράφηκε στις Βρυξέλλες στις 28 Μαρτίου 1925,
- τη σύμβαση μεταξύ της Γαλλίας και της Ιταλίας για την εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 3 Ιουνίου 1930,
- τη σύμβαση μεταξύ του Ηνωμένου Βασιλείου και της Γαλλικής Δημοκρατίας για την αμοιβαία εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, συνοδευόμενη από πρωτόκολλο που υπογράφηκε στο Παρίσι στις 18 Ιανουαρίου 1934 (1),
- τη σύμβαση μεταξύ του Ηνωμένου Βασιλείου και του Βασιλείου του Βελγίου για την αμοιβαία εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, συνοδευόμενη από πρωτόκολλο, που υπογράφηκε στις Βρυξέλλες στις 2 Μαρτίου 1934 (1),
- τη σύμβαση μεταξύ της Γερμανίας και της Ιταλίας για την αναγνώριση και εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 9 Μαρτίου 1936,
- τη σύμβαση μεταξύ της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και του Βασιλείου του Βελγίου

για την αμοιβαία αναγνώριση και εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων, διαιτητικών αποφάσεων και δημόσιων εγγράφων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, που υπογράφηκε στη Βόννη στις 30 Ιουνίου 1958,

- τη σύμβαση μεταξύ του Βασιλείου των Κάτω Χωρών και της Ιταλικής Δημοκρατίας για την αναγνώριση και εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 17 Απριλίου 1959,
- τη σύμβαση μεταξύ του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας για την αμοιβαία αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, που υπογράφηκε στη Βόννη στις 14 Ιουλίου 1960 (2),
- τη σύμβαση μεταξύ του Βασιλείου της Ελλάδας και της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας για την αμοιβαία αναγνώριση και εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων, συμβιβασμών και δημόσιων εγγράφων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, που υπογράφηκε στην Αθήνα στις 4 Νοεμβρίου 1961 (3),
- τη σύμβαση μεταξύ του Βασιλείου του Βελγίου και της Ιταλικής Δημοκρατίας για την αναγνώριση και εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων και άλλων εκτελεστών τίτλων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 6 Απριλίου 1962,
- τη σύμβαση μεταξύ του Βασιλείου των Κάτω Χωρών και της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας για την αμοιβαία αναγνώριση και εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων και άλλων εκτελεστών τίτλων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, που υπογράφηκε στη Χάγη στις 30 Αυγούστου 1962,
- τη σύμβαση μεταξύ του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιταλικής Δημοκρατίας για την αμοιβαία αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 7 Φεβρουαρίου 1964, συνοδευόμενη από πρωτόκολλο που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 14 Ιουλίου 1970 (4),
- τη σύμβαση μεταξύ του Ηνωμένου Βασιλείου και του Βασιλείου των Κάτω Χωρών για την αμοιβαία αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές υποθέσεις, που υπογράφηκε στη Χάγη στις 17 Νοεμβρίου 1967 (4),

(Υποσημείωση, συνέχεια από τη σελίδα 15.)

1. Η παρούσα σύμβαση, αν η διεθνής δικαιοδοσία έχει θεμελιωθεί σε κανόνες συμφωνημένους προς τις διατάξεις του τίτλου II της σύμβασης του 1968, όπως τροποποιήθηκε, ή προς τις διατάξεις σύμβασης η οποία κατά το χρόνο ασκήσεως της αγωγής ισχύει μεταξύ του κράτους προελεύσεως και του κράτους αναγνωρίσεως ή εκτέλεσεως.

Η σύμβαση προσχωρήσεως του 1982 προβλέπει στο άρθρο 1 παραγράφος 2 την εξής διάταξη:

«2. Η προσχώρηση της Ελληνικής Δημοκρατίας εκτείνεται επίσης στις διατάξεις του άρθρου 25 παράγραφος 2 και των άρθρων 35 και 36 της σύμβασης του 1978.»

(1) Η τέταρτη και πέμπτη περίπτωση προτίθενται με το άρθρο 24 της σύμβασης προσχωρήσεως του 1978.

και, εφόσον ισχύει:

- τη συνθήκη μεταξύ του Βελγίου, των Κάτω Χωρών και του Λουξεμβούργου για τη διεθνή δικαιοδοσία, την πτώχευση, την ισχύ και την εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων, διαιτητικών αποφάσεων και δημόσιων εγγράφων, που υπογράφηκε στις Βρυξέλλες στις 24 Νοεμβρίου 1961.

(2) Ένατη περίπτωση που προστέθηκε με το άρθρο 24 της σύμβασης του 1978.

(3) Δεκάτη περίπτωση που προστέθηκε με το άρθρο 3 της σύμβασης του 1982.

(4) Δέκατη τρίτη και δέκατη τέταρτη περίπτωση που προστέθηκαν με το άρθρο 24 της σύμβασης του 1978.

Άρθρο 56

Η συνθήκη και οι συμβάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 55 συνεχίζουν να παράγουν αποτελέσματα στα θέματα στα οποία η παρούσα σύμβαση δεν εφαρμόζεται.

Συνεχίζουν να παράγουν αποτελέσματα ως προς αποφάσεις και έγγραφα που εκδόθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος της παρούσας συμβάσεως.

Άρθρο 57⁽¹⁾

Η παρούσα σύμβαση δεν θίγει τις συμβάσεις των οποίων τα συμβαλλόμενα κράτη είναι ή θα γίνουν μέρη και οι οποίες, σε ειδικά θέματα, ρυθμίζουν τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση ή την εκτέλεση αποφάσεων ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Κείμενο όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 25 παράγραφος 1 της συμβάσεως του 1978.

⁽²⁾ Η σύμβαση του 1978 προβλέπει στο άρθρο 25 παράγραφος 2 την εξής διάταξη:

«2. Προς εξασφάλιση της ομοιόμορφης ερμηνείας του, το άρθρο 57 παράγραφος πρώτη εφαρμόζεται με τον ακόλουθο τρόπο:

α) η σύμβαση του 1968, όπως τροποποιείται, δεν αποκλείει τη δυνατότητα ενός δικαστηρίου συμβαλλόμενου κράτους, που είναι μέρος συμβάσεως σχετικής με ειδικό θέμα, να θεμελιώσει τη διεθνή δικαιοδοσία του σε μια τέτοια σύμβαση, ακόμη και αν ο εναγόμενος κατοικεί στο έδαφος συμβαλλόμενου κράτους που δεν είναι μέρος της συγκεκριμένης συμβάσεως. Το δικαστήριο εφαρμόζει σε κάθε περίπτωση το άρθρο 20 της συμβάσεως του 1968, όπως τροποποιείται.

β) απόφαση εκδιδόμενη σε συμβαλλόμενο κράτος από δικαστήριο που θεμελίωσε τη διεθνή δικαιοδοσία του σε σύμβαση σχετική με ειδικό θέμα αναγνωρίζεται και εκτελείται στα άλλα συμβαλλόμενα κράτη σύμφωνα με τη σύμβαση του 1968, όπως τροποποιείται.

Αν το κράτος προελεύσεως και το κράτος αναγνώρισεως ή εκτελέσεως είναι συμβαλλόμενα μέρη συμβάσεως σχετικής με ειδικό θέμα που ρυθμίζει τις προϋποθέσεις αναγνώρισεως ή εκτελέσεως αποφάσεων, εφαρμόζονται οι προϋποθέσεις αυτές. Είναι πάντως δυνατή η εφαρμογή των διατάξεων της συμβάσεως του 1968, όπως τροποποιείται, των σχετικών με τη διαδικασία αναγνώρισεως και εκτελέσεως των αποφάσεων.»

Η σύμβαση του 1982 προβλέπει στο άρθρο 1 παράγραφος 2 την εξής διάταξη:

«2. Η προσχώρηση της Ελληνικής Δημοκρατίας εκτείνεται επίσης στις διατάξεις του άρθρου 25 παράγραφος 2 και των άρθρων 35 και 36 της συμβάσεως του 1978.»

Δεν θίγει επίσης, την εφαρμογή διατάξεων που, σε ειδικά θέματα, ρυθμίζουν τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση ή την εκτέλεση αποφάσεων και περιλαμβάνονται ή θα περιληφθούν σε πράξεις των οργάνων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή στις εθνικές νομοθεσίες που εναρμονίζονται σε εκτέλεση των πράξεων αυτών.

Άρθρο 58

Οι διατάξεις της παρούσας συμβάσεως δεν θίγουν τα δικαιώματα που αναγνωρίζονται στους ελβετούς υπηκόους από τη σύμβαση της 15ης Ιουνίου 1869 μεταξύ της Γαλλίας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας για τη διεθνή δικαιοδοσία και εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές υποθέσεις.

Άρθρο 59

Η παρούσα σύμβαση δεν εμποδίζει συμβαλλόμενο κράτος να αναλάβει έναντι τρίτου κράτους, δυνάμει συμβάσεως διεθνούς δικαιοδοσίας και εκτελέσεως αποφάσεων, την υποχρέωση να μην αναγνωρίζει απόφαση που έχει εκδοθεί σε άλλο συμβαλλόμενο κράτος κατά εναγομένου που είχε κατοικία ή συνήθη διαμονή στο έδαφος του τρίτου κράτους, εφόσον, σε περίπτωση που προβλέπεται στο άρθρο 4, η απόφαση στηρίχθηκε αποκλειστικά σε βάση δικαιοδοσίας προβλεπόμενη στο άρθρο 3 δεύτερη παράγραφος.

Κανένα συμβαλλόμενο κράτος δεν μπορεί, πάντως, να δεσμευθεί έναντι τρίτου Κράτους να μην αναγνωρίζει απόφαση που έχει εκδοθεί σε άλλο συμβαλλόμενο κράτος από δικαστήριο του οποίου η διεθνής δικαιοδοσία θεμελιώνεται στην ύπαρξη ή κατάσχεση από τον εναγόμενα, στο κράτος αυτό, περιουσιακών στοιχείων του εναγομένου:

1. αν η αγωγή αφορά την κυριότητα ή τη νομή των περιουσιακών αυτών στοιχείων, έχει ως αίτημα την άδεια διαθέσεώς του ή συνδέεται με άλλη επίδικη διαφορά αναφερόμενη σ' αυτά, ή
2. αν τα περιουσιακά στοιχεία συνιστούν την εγγύηση απαιτήσεως που αποτελεί το αντικείμενο της αγωγής ⁽³⁾.

⁽³⁾ Δεύτερο εδάφιο που προστέθηκε με το άρθρο 26 της συμβάσεως του 1978.

Σε πίστωση των ανωτέρω, οι υπογράφοντες πληρεξούσιοι έθεσαν την υπογραφή τους κάτω από την παρούσα σύμβαση.

- Έγινε στις Βρυξέλλες, στις είκοσι επτά Σεπτεμβρίου χίλια εννιακόσια εξήντα οκτώ.

Για την Αυτού Μεγαλειότητα το Βασιλιά των Βέλγων,

Rièpe HARMEL

Για τον Πρόεδρο της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας,

Willy BRANDT

Για τον Πρόεδρο της Γαλλικής Δημοκρατίας,

Michel DEBRÉ

Για τον πρόεδρο της Ιταλικής Δημοκρατίας,

Giuseppe MEDICI

Για την Αυτού Βασιλική Υψηλότητα τον Μεγάλο Δούκα του Λουξεμβούργου,

Rièpe GRÉGOIRE

Για την Αυτής Μεγαλειότητα τη Βασίλισσα των Κάτω Χωρών,

J.M.A.H. LUNS

γλώσσα είναι εξίσου αυθεντικά με τα πρωτότυπα κείμενα της σύμβασως του 1968 και του πρωτοκόλλου του 1971.»

— όσον αφορά τη σύμβασή του 1982 από το άρθρο 13 της ίδιας σύμβασως που έχει ως εξής:

« Άρθρο 13

Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων διαβιβάζει στην κυβέρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας κυρωμένο αντίγραφο της συμβά-

σως του 1968, του πρωτοκόλλου του 1971 και της σύμβασως του 1978 στην αγγλική, τη γαλλική, τη γερμανική, τη δανική, την ιρλανδική, την ιταλική και την ολλανδική γλώσσα.

Τα κείμενα της σύμβασως του 1968, του πρωτοκόλλου του 1971 και της σύμβασως του 1978 στην ελληνική γλώσσα, προσαρτώνται στην παρούσα σύμβαση. Τα κείμενα στην ελληνική γλώσσα είναι εξίσου αυθεντικά με τα άλλα κείμενα της σύμβασως του 1968, του πρωτοκόλλου του 1971 και της σύμβασως του 1978.»

κρατών και του κράτους αυτού την εφαρμογή του άρθρου 220 τελευταία παράγραφος της συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας.

Οι αναγκαίες προσαρμογές μπορούν να γίνουν με ειδική σύμβαση μεταξύ των συμβαλλόμενων κρατών αφενός και του κράτους αυτού αφετέρου.

Άρθρο 64⁽¹⁾

Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων γνωστοποιεί στα υπογράφοντα κράτη:

- α) την κατάθεση κάθε εγγράφου επικυρώσεως,
- β) την ημερομηνία ενάρξεως ισχύος της παρούσας σύμβασως,
- γ) τις δηλώσεις που κατατίθενται κατ' εφαρμογή του άρθρου 60⁽²⁾,
- δ) τις δηλώσεις που κατατίθενται κατ' εφαρμογή του άρθρου IV του πρωτοκόλλου,
- ε) τις ανακοινώσεις κατ' εφαρμογή του άρθρου VI του πρωτοκόλλου.

Άρθρο 65

Το πρωτόκολλο, το οποίο με κοινή συμφωνία των συμβαλλόμενων κρατών προσαρτάται στην παρούσα σύμβαση, αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της.

Άρθρο 66

Η διάρκεια της παρούσας σύμβασως είναι απεριόριστη.

⁽¹⁾ Οι κοινοποιήσεις, όσον αφορά τη σύμβαση του 1978, διέπονται από το άρθρο 40 της ίδιας σύμβασως που έχει ως εξής:

« Άρθρο 40

Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων γνωστοποιεί στα υπογράφοντα κράτη:

- α) την κατάθεση κάθε εγγράφου επικυρώσεως,
- β) τις ημερομηνίες ενάρξεως ισχύος της παρούσας σύμβασως για τα συμβαλλόμενα κράτη.»

Οι κοινοποιήσεις, όσον αφορά τη σύμβαση του 1982, διέπονται από το άρθρο 16 της ίδιας σύμβασως που έχει ως εξής:

« Άρθρο 16

Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων γνωστοποιεί στα υπογράφοντα κράτη:

- α) την κατάθεση κάθε εγγράφου επικυρώσεως,
- β) τις ημερομηνίες ενάρξεως ισχύος της παρούσας σύμβασως για τα συμβαλλόμενα κράτη.»

⁽²⁾ Ψηφίο γ) όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 28 της σύμβασως προσχωρήσεως του 1978.

Άρθρο 67

Κάθε συμβαλλόμενο κράτος μπορεί να ζητήσει την αναθεώρηση της παρούσας σύμβασως. Στην περίπτωση αυτή συγκαλείται από τον Πρόεδρο του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων συνδιάσκεψη αναθεωρήσεως.

Άρθρο 68⁽³⁾

Η παρούσα σύμβαση συντάσσεται σε ένα μόνο αντίτυπο στη γαλλική, γερμανική, ιταλική και ολλανδική γλώσσα. Τα τέσσερα κείμενα είναι εξίσου αυθεντικά. Η σύμβαση θα κατατεθεί στο αρχείο της Γραμματείας του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Ο Γενικός Γραμματέας θα διαβιβάσει κυρωμένο αντίγραφο στην κυβέρνηση κάθε υπογράφοντος κράτους⁽⁴⁾.

⁽³⁾ Η ένδειξη των κειμένων που είναι εξίσου αυθεντικά της σύμβασως του 1978 συνάγεται από το άρθρο 41 της ίδιας σύμβασως που έχει ως εξής:

« Άρθρο 41

Η παρούσα σύμβαση συντάσσεται σε ένα μόνο αντίτυπο στην αγγλική, γαλλική, γερμανική, δανική, ιρλανδική, ιταλική και ολλανδική γλώσσα. Τα επτά κείμενα είναι εξίσου αυθεντικά. Η σύμβαση θα κατατεθεί στο αρχείο της Γραμματείας του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Ο Γενικός Γραμματέας θα διαβιβάσει κυρωμένο αντίγραφο στην κυβέρνηση κάθε υπογράφοντος κράτους.»

Η ένδειξη των κειμένων που είναι εξίσου αυθεντικά της σύμβασως του 1982 συνάγεται από το άρθρο 17 της ίδιας σύμβασως που έχει ως εξής:

« Άρθρο 17

Η παρούσα σύμβαση συντάσσεται σε ένα μόνο αντίτυπο στην αγγλική, τη γαλλική, τη γερμανική, τη δανική, την ελληνική, την ιρλανδική, την ιταλική και την ολλανδική γλώσσα. Τα οκτώ κείμενα είναι εξίσου αυθεντικά. Η σύμβαση θα κατατεθεί στα αρχεία της Γραμματείας του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Ο Γενικός Γραμματέας θα διαβιβάσει κυρωμένο αντίγραφο στην κυβέρνηση κάθε υπογράφοντος κράτους.»

⁽⁴⁾ Η θέσπιση των κειμένων που είναι εξίσου αυθεντικά της σύμβασως του 1968 στις επίσημες γλώσσες των προσχωρούντων Κρατών μελών συνάγεται:

— όσον αφορά τη σύμβαση προσχωρήσεως του 1978 από το άρθρο 37 της ίδιας σύμβασως που έχει ως εξής:

« Άρθρο 37

Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων διαβιβάζει στις κυβερνήσεις του Βασιλείου της Δανίας, της Ιρλανδίας και του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βόρειας Ιρλανδίας κυρωμένο αντίγραφο της σύμβασως του 1968 και του πρωτοκόλλου του 1971 στη γαλλική, τη γερμανική, την ιταλική και την ολλανδική γλώσσα.

Τα κείμενα της σύμβασως του 1968 και του πρωτοκόλλου του 1971 στην αγγλική, τη δανική και την ιρλανδική γλώσσα προσαρτώνται στην παρούσα σύμβαση. Τα κείμενα στην αγγλική, δανική και ιρλανδική

(Συνέχεια στο τέλος της επόμενης σελίδας.)

της σχέσεως εργασίας, τα δικαστήρια συμβαλλόμενου κράτους οφείλουν να ελέγχουν αν ο διπλωματικός ή προξενικός υπάλληλος, στην αρμοδιότητα του οποίου ανήκει το σκάφος, έχει ενημερωθεί για τη διαφορά. Μέχρι να ενημερωθεί ο υπάλληλος αυτός, τα δικαστήρια οφείλουν να αναστείλουν την διαδικασία. Οφείλουν, ακόμη και αυτεπάγγελτα, να αποποιηθούν την άσκηση της διεθνούς δικαιοδοσίας τους, αν ο υπάλληλος αυτός, αφού ενημερώθηκε δεόντως, ασκήσει τα καθήκοντα που του αναγνωρίζονται στην περίπτωση αυτή από προξενική σύμβαση ή, εφόσον δεν υπάρχει τέτοια σύμβαση, αν προβάλει αντιρρήσεις ως προς τη διεθνή δικαιοδοσία εντός προθεσμίας που του τάσσεται.

Άρθρο Vγ(1)

Όταν, για θέματα που αφορούν τη «residence» του αγγλικού κειμένου της συμβάσεως της σχετικής με το ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας για την κοινή αγορά, που υπογράφηκε στο Λουξεμβούργο στις 15 Δεκεμβρίου 1975, γίνεται, στα πλαίσια του άρθρου 69 παράγραφος 5 της συμβάσεως αυτής, εφαρμογή των άρθρων 52 και 53 της παρούσας συμβάσεως, ο όρος «residence» είναι ταυτόσημος με τον όρο «domicile» των προαναφερόμενων άρθρων 52 και 53.

(1) Άρθρο που προστέθηκε με το άρθρο 29 της συμβάσεως του 1978.

Άρθρο Vδ(1)

Με την επιφύλαξη της δικαιοδοσίας του Ευρωπαϊκού Γραφείου Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας σύμφωνα με τη σύμβαση χορηγήσεως ευρωπαϊκών διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, που υπογράφηκε στο Μόναχο στις 5 Οκτωβρίου 1973, τα δικαστήρια κάθε συμβαλλόμενου κράτους έχουν αποκλειστική διεθνή δικαιοδοσία, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η κατοικία, σε θέματα εγγραφής ή κύρους ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας που χορηγείται για το κράτος αυτό και που δεν είναι κοινοτικό δίπλωμα κατ'εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 86 της συμβάσεως της σχετικής με το ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας για την κοινή αγορά, που υπογράφηκε στο Λουξεμβούργο στις 15 Δεκεμβρίου 1975.

Άρθρο Vε

Τα συμβαλλόμενα κράτη ανακοινώνουν στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων τα κείμενα των νομοθετικών διατάξεών τους με τα οποία τροποποιούν είτε τις διατάξεις της νομοθεσίας τους τις αναφερόμενες στη σύμβαση είτε τους πίνακες των δικαστηρίων που μνημονεύονται στον τίτλο III τμήμα 2 της συμβάσεως.

Σε πίστωση των ανωτέρω οι υπογράφωντες πληρεξούσιοι έθεσαν την υπογραφή τους κάτω από την παρούσα σύμβαση.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις είκοσι επτά Σεπτεμβρίου χίλια εννιακόσια εξήντα οκτώ.

Για την Αυτού Μεγαλειότητα το Βασιλιά των Βέλγων,

Pieter HARMEL

Για τον Πρόεδρο της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας,

Willy BRANDT

Για τον Πρόεδρο της Γαλλικής Δημοκρατίας,

Michel DEBRÉ

Για τον Πρόεδρο της Ιταλικής Δημοκρατίας,

Giuseppe MEDICI

Για την Αυτού Βασιλική Υψηλότητα το Μεγάλο Δούκα του Λουξεμβούργου,

Pieter GRÉGOIRE

Για την Αυτής Μεγαλειότητα τη Βασίλισσα των Κάτω Χωρών,

J.M.A.H. LUNS

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ (*)

Τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη συμφώνησαν στις ακόλουθες διατάξεις που προσαρτώνται στη σύμβαση:

Άρθρο I

Κάθε πρόσωπο που έχει την κατοικία του στο Λουξεμβούργο, εναγόμενο ενώπιον δικαστηρίου άλλου συμβαλλόμενου κράτους, κατ' εφαρμογή του άρθρου 5 σημείο 1, μπορεί να αμφισβητήσει τη διεθνή δικαιοδοσία του δικαστηρίου αυτού. Το δικαστήριο αυτό διαπιστώνει αυτεπάγγελτα την έλλειψη διεθνούς δικαιοδοσίας του αν ο εναγόμενος δεν παραστεί.

Κάθε συμφωνία διεθνούς δικαιοδοσίας κατά την έννοια του άρθρου 17 παράγει τα αποτελέσματά της έναντι προσώπου που έχει την κατοικία του στο Λουξεμβούργο μόνο αν αυτό την έχει ρητά και ειδικά αποδεχθεί.

Άρθρο II

Με την επιφύλαξη ευνοϊκότερων εθνικών διατάξεων, πρόσωπα που έχουν την κατοικία τους σε συμβαλλόμενο κράτος και διώκονται για αδίκημα εξ αμελείας ενώπιον των ποινικών δικαστηρίων άλλου συμβαλλόμενου κράτους του οποίου δεν έχουν την ιθαγένεια, μπορούν να αναθέσουν την υπεράσπισή τους σε αρμόδια για το έργο αυτό πρόσωπα, ακόμη και αν δεν εμφανίζονται αυτοπρώπως.

Το δικαστήριο μπορεί, ωστόσο, να διατάξει την αυτοπρώπη εμφάνιση σε περίπτωση μη εμφανίσεως η απόφαση που εκδίδεται επί της πολιτικής αγωγής, χωρίς το εν λόγω πρόσωπο να είχε τη δυνατότητα να αμυνθεί, μπορεί να μην αναγνωρισθεί ή να μην εκτελεσθεί στα άλλα συμβαλλόμενα κράτη.

Άρθρο III

Καμία επιβάρυνση φορολογική ή τέλος, ανάλογα με την αξία της διαφοράς, δεν επιβάλλεται στο κράτος εκτελέσεως κατά τη διαδικασία χορηγήσεως του εκτελεστήριου τύπου.

Άρθρο IV

Δικαστικά και εξώδικα έγγραφα που συντάσσονται στο έδαφος συμβαλλόμενου κράτους και πρέπει να επιδοθούν σε πρόσωπα που βρίσκονται στο έδαφος άλλου συμβαλλόμενου κράτους διαβιβάζονται κατά τη διαδικασία που

(*) Κείμενο όπως τροποποιήθηκε από τη σύμβαση του 1978 και από τη σύμβαση του 1982.

προβλέπεται από τις συμβάσεις και συμφωνίες μεταξύ των συμβαλλόμενων κρατών.

Με την επιφύλαξη αντίθετης δηλώσεως του κράτους προορισμού προς το Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, τα έγγραφα αυτά μπορούν, επίσης, να στέλλονται απευθείας από τις αρμόδιες δημόσιες αρχές του κράτους όπου συντάσσονται στις αντίστοιχες αρχές του κράτους στο έδαφος του οποίου βρίσκεται ο παραλήπτης του εγγράφου. Στην περίπτωση αυτή, η αρμόδια αρχή του κράτους προελεύσεως διαβιβάζει αντίγραφο της πράξεως στην αντίστοιχη αρχή του κράτους προορισμού, η οποία είναι αρμόδια για να το παραδώσει στον παραλήπτη. Η παράδοση αυτή γίνεται σύμφωνα με τον τύπο που προβλέπεται από το δικαίωμα του κράτους προορισμού. Η παράδοση αποδεικνύεται με βεβαίωση που αποστέλλεται απευθείας στη δημόσια αρχή του κράτους προελεύσεως.

Άρθρο V

Η διεθνής δικαιοδοσία που προβλέπεται στο άρθρο 6 σημείο 2 και στο άρθρο 10 για προσεπικλήση δικονομικού εγγυητή ή για προσεπικλήση άλλου δεν ισχύει στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας. Στο κράτος αυτό κάθε πρόσωπο που έχει την κατοικία του στο έδαφος άλλου συμβαλλόμενου κράτους μπορεί να προσεπικληθεί ενώπιον των δικαστηρίων κατ' εφαρμογή των παραγράφων 68, 72, 73 και 74 της Zivilprozessordnung σχετικά με την ανακοίνωση δίκης.

Αποφάσεις που εκδίδονται στα άλλα συμβαλλόμενα κράτη δυνάμει του άρθρου 6 σημείο 2 και του άρθρου 10 αναγνωρίζονται και εκτελούνται στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας σύμφωνα με τον τίτλο III. Αποτελέσματα που σύμφωνα με τις παραγράφους 68, 72, 73 και 74 της Zivilprozessordnung παράγονται έναντι τρίτων από αποφάσεις εκδιδόμενες στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας αναγνωρίζονται και στα άλλα συμβαλλόμενα κράτη.

Άρθρο Va (1)

Σε σχέση με τις υποχρεώσεις διατροφής, οι όροι «δικαστής» και «δικαστήριο» περιλαμβάνουν και τις δανικές διοικητικές αρχές.

Άρθρο Vb (2)

Σε διαφορές μεταξύ πλοιάρχου και μέλους πληρώματος πλοίου νηολογημένου στη Δανία, στην Ελλάδα ή την Ιρλανδία, σχετικά με τις αποδοχές ή τους άλλους όρους

(1) Άρθρο που προστέθηκε με το άρθρο 29 της σύμβασης του 1978.

(2) Άρθρο που προστέθηκε με το άρθρο 29 της σύμβασης του 1978 και που τροποποιήθηκε με το άρθρο 9 της σύμβασης του 1982.

ΤΙΤΛΟΣ VIII

Άρθρο 61 (2)

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 60 (1)

Η παρούσα σύμβαση εφαρμόζεται στο ευρωπαϊκό έδαφος των συμβαλλόμενων κρατών, περιλαμβανομένης και της Γροιλανδίας, στα υπερπόντια γαλλικά διαμερίσματα και εδάφη, καθώς και στο Μαγoyite.

Το Βασίλειο των Κάτω Χωρών μπορεί, κατά την υπογραφή ή την επικύρωση της παρούσας συμβάσεως ή οποτεδήποτε μεταγενέστερα, να δηλώσει, με γνωστοποίηση στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, ότι η παρούσα σύμβαση εφαρμόζεται στις Ολλανδικές Αντίλλες. Ελλείψει σχετικής δηλώσεως, οι δίκες που διεξάγονται στο ευρωπαϊκό έδαφος του Βασιλείου, επί αιτήσεων αναιρέσεως κατά αποφάσεων των δικαστηρίων των Ολλανδικών Αντίλλων, θεωρούνται ότι διεξάγονται ενώπιον των δικαστηρίων αυτών.

Κατά παρέκκλιση από την πρώτη παράγραφο, η παρούσα σύμβαση δεν εφαρμόζεται:

1. στα Νησιά Φερόε, εκτός αν το Βασίλειο της Δανίας προβεί σε αντίθετη δήλωση,
2. στα εκτός του Ηνωμένου Βασιλείου ευρωπαϊκά εδάφη τα οποία το Ηνωμένο Βασίλειο εκπροσωπεί διεθνώς, εκτός αν το Ηνωμένο Βασίλειο προβεί σε αντίθετη δήλωση για ένα ή περισσότερα από τα εδάφη αυτά.

Οι δηλώσεις αυτές μπορεί να γίνουν οποτεδήποτε, με γνωστοποίηση στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Οι δευτεροβάθμιες διαδικασίες που εισάγονται στο Ηνωμένο Βασίλειο κατά αποφάσεων που έχουν εκδοθεί από τα δικαστήρια των αναφερόμενων στην τρίτη παράγραφο σημείο 2 εδαφών, θεωρούνται ως διαδικασίες διεξαγόμενες ενώπιον των δικαστηρίων αυτών.

Οι υποθέσεις οι οποίες στο Βασίλειο της Δανίας διέπονται από τον αστικό δικονομικό νόμο για τα Νησιά Φερόε (Lov for Faerøerne om rettens pleje), θεωρούνται ότι εκδικάζονται ενώπιον των δικαστηρίων των νησιών αυτών.

(1) Κείμενο όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 27 της συμβάσεως του 1978.

Η παρούσα σύμβαση θα επικυρωθεί από τα υπογράφοντα κράτη. Τα έγγραφα επικυρώσεως θα κατατεθούν στο Γενικό Γραμματέα το Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Άρθρο 62 (2)

Η παρούσα σύμβαση θα αρχίσει να ισχύει την πρώτη μέρα του τρίτου μήνα που ακολουθεί την κατάθεση του εγγράφου επικυρώσεως του υπογράφοντος κράτους που θα προβεί τελευταίο στη διατύπωση αυτή.

Άρθρο 63

Τα συμβαλλόμενα κράτη αναγνωρίζουν ότι κάθε κράτος που γίνεται μέλος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας θα υποχρεωθεί να αποδεχθεί την παρούσα σύμβαση ως βάση για τις αναγκαίες διαπραγματεύσεις, με σκοπό να διασφαλίσει στις σχέσεις μεταξύ των συμβαλλόμενων

- (2) Η επικύρωση της συμβάσεως του 1978 διέπεται από το άρθρο 38 της ίδιας συμβάσεως που έχει ως εξής:

«Η παρούσα σύμβαση θα επικυρωθεί από τα υπογράφοντα κράτη. Τα έγγραφα επικυρώσεως θα κατατεθούν στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.»

Η επικύρωση της συμβάσεως του 1982 διέπεται από το άρθρο 14 της ίδιας συμβάσεως που έχει ως εξής:

«Η παρούσα σύμβαση θα επικυρωθεί από τα υπογράφοντα κράτη. Τα έγγραφα επικυρώσεως θα κατατεθούν στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.»

- (3) Η θέση σε ισχύ της συμβάσεως προσχωρήσεως του 1978 διέπεται από το άρθρο 39 της ίδιας συμβάσεως που έχει ως εξής:

« Άρθρο 39

Η παρούσα σύμβαση θα αρχίσει να ισχύει, μεταξύ των κρατών που θα την έχουν επικυρώσει, την πρώτη μέρα του τρίτου μήνα που ακολουθεί την κατάθεση του τελευταίου εγγράφου επικυρώσεως από τα αρχικά Κράτη μέλη της Κοινότητας και από ένα νέο Κράτος μέλος.

Για κάθε νέο Κράτος μέλος που θα την επικυρώσει μεταγενέστερα, θα τεθεί σε ισχύ την πρώτη ημέρα του τρίτου μήνα που ακολουθεί την κατάθεση του δικού του εγγράφου επικυρώσεως.»

Η θέση σε ισχύ της συμβάσεως του 1982 διέπεται από το άρθρο 15 της ίδιας συμβάσεως που έχει ως εξής:

« Άρθρο 15

Η παρούσα σύμβαση αρχίζει να ισχύει, μεταξύ των κρατών που θα την έχουν επικυρώσει, την πρώτη μέρα του τρίτου μήνα που ακολουθεί την κατάθεση του τελευταίου εγγράφου επικυρώσεως από την Ελληνική Δημοκρατία και από τα κράτη που έχουν θέσει σε ισχύ τη σύμβαση του 1978 σύμφωνα με το άρθρο 39 της συμβάσεως αυτής.

Για κάθε Κράτος μέλος που θα την επικυρώσει μεταγενέστερα, θα τεθεί σε ισχύ την πρώτη ημέρα του τρίτου μήνα που ακολουθεί την κατάθεση του δικού του εγγράφου επικυρώσεως.»

ΚΟΙΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

Οι κυβερνήσεις του Βασιλείου του Βελγίου, της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, της Γαλλικής Δημοκρατίας, της Ιταλικής Δημοκρατίας, του Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου και του Βασιλείου των Κάτω Χωρών,

κατά την υπογραφή της συμβάσεως για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις,

επιθυμώντας να εξασφαλίσουν την όσο το δυνατόν αποτελεσματικότερη εφαρμογή των διατάξεών της,

θέλοντας να αποτρέψουν ερμηνευτικές αποκλίσεις που μπορούν να παρακωλύσουν την ενοποιητική λειτουργία της συμβάσεως,

έχοντας επίγνωση ότι μπορεί, ενδεχομένως, να εμφανισθούν κατά την εφαρμογή της συμβάσεως θετικές ή αρνητικές συγκρούσεις διεθνούς δικαιοδοσίας,

δηλώνουν ότι είναι πρόθυμες:

1. να μελετήσουν τα ζητήματα αυτά, και ιδίως να εξετάσουν τη δυνατότητα παροχής ορισμένων αρμοδιοτήτων στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και, ενδεχομένως, να διαπραγματευθούν τη σχετική συμφωνία,
2. να καθιερώσουν τακτική επικοινωνία των αντιπροσώπων τους.

Σε πίστωση των ανωτέρω, οι υπογράφωντες πληρεξούσιοι έθεσαν την υπογραφή τους κάτω από την παρούσα σύμβαση.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις είκοσι επτά Σεπτεμβρίου χίλια εννιακόσια εξήντα οκτώ.

Riitte HARMEL

Willy BRANDT

Michel DEBRÉ

Giuseppe MEDICI

Riitte GRÉGOIRE

J.M.A.H. LUNS

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ

για την ερμηνεία από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της συμβάσεως της 27ης Σεπτεμβρίου 1968 για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (*)

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΣΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ ΠΕΡΙ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ,

Έχοντας υπόψη τη δήλωση που έχει προσαρτηθεί στη σύμβαση για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, η οποία υπογράφηκε στις Βρυξέλλες την 27η Σεπτεμβρίου 1968,

Αποφάσισαν να συνάψουν πρωτόκολλο, με το οποίο να παρέχεται στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αρμοδιότητα για την ερμηνεία της εν λόγω συμβάσεως, και προς το σκοπό αυτό όρισαν πληρεξούσιους:

Η ΑΥΤΟΥ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΤΑ Ο ΒΑΣΙΛΙΑΣ ΤΩΝ ΒΕΛΓΩΝ:

τον κ. Alfons VRANCKX,

Υπουργό Δικαιοσύνης,

(*) Κείμενο όπως τροποποιήθηκε με τη σύμβαση της 9ης Οκτωβρίου 1978 σχετικά με την προσχώρηση του Βασιλείου της Δανίας, Ιρλανδίας και Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βόρειας Ιρλανδίας —στο εξής καλούμενη σύμβαση του 1978— και με τη σύμβαση της 25ης Οκτωβρίου 1982, σχετικά με την προσχώρηση της Ελληνικής Δημοκρατίας —στο εξής καλούμενη σύμβαση του 1982.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ:

τον κ. Gerhard JAHN,

Ομοσπονδιακό Υπουργό Δικαιοσύνης,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ:

τον κ. René PLEVEN,

Σφραγιστοφυλάκα,

Υπουργό Δικαιοσύνης,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ:

τον κ. Eupinio PENNACCHINI,

Υφυπουργό Δικαιοσύνης,

Η ΑΥΤΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΥΨΗΛΟΤΗΤΑ Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΔΟΥΚΑΣ ΤΟΥ ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟΥ:

τον κ. Eugène SCHAUS,

Υπουργό Δικαιοσύνης,

Αντιπρόεδρο της Κυβερνήσεως,

Η ΑΥΤΗΣ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΤΑ Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΩΝ ΚΑΤΩ ΧΩΡΩΝ:

τον κ. C.H.F. POLAK,

Υπουργό Δικαιοσύνης,

ΟΙ ΟΠΟΙΟΙ συνήλθαν στο πλαίσιο του Συμβουλίου και, αφού αντάλλαξαν τα πληρεξούσια έγγραφα τους που βρέθηκαν εντάξει:

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ ΣΤΙΣ ΑΚΟΛΟΥΘΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ:

Άρθρο 1

Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων είναι αρμόδιο να αποφαινεται επί της ερμηνείας της συμβάσεως για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις και του προσαρτημένου στη σύμβαση αυτή πρωτοκόλλου, που υπογράφηκαν στις Βρυξέλλες την 27η Σεπτεμβρίου 1968, καθώς και του παρόντος πρωτοκόλλου.

Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων είναι, επίσης, αρμόδιο να αποφαινεται επί της ερμηνείας της συμβάσεως για την προσχώρηση του Βασιλείου της Δανίας, της Ιρλανδίας και του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βόρειας Ιρλανδίας στη σύμβαση της 27ης Σεπτεμβρίου 1968, καθώς και στο παρόν πρωτόκολλο (1).

Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων είναι, επίσης, αρμόδιο να αποφαινεται επί της ερμηνείας της συμβάσεως για την προσχώρηση της Ελληνικής Δημοκρατίας στη σύμβαση της 27ης Σεπτεμβρίου 1968, καθώς και στο παρόν πρωτόκολλο, όπως τροποποιήθηκαν από τη σύμβαση του 1978 (2).

Άρθρο 2

Τα ακόλουθα δικαστήρια δύνανται να ζητούν από το Δικαστήριο να αποφαινεται προδικαστικά επί θεμάτων ερμηνείας:

1. — στο Βέλγιο: Cour de cassation (het Hof van Cassatie) και Conseil d'État (de Raad van State),
- στη Δανία: højesteret,
- στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας: ta obersten Gerichtshöfe des Bundes.

(1) Δεύτερη παράγραφος όπως προστέθηκε με το άρθρο 30 της συμβάσεως του 1978.

(2) Τρίτη παράγραφος όπως προστέθηκε με το άρθρο 10 της συμβάσεως του 1982.

- στην Ελλάδα: τα ανώτατα δικαστήρια,
  - στη Γαλλία: Cour de cassation και Conseil d'État,
  - στην Ιρλανδία: the Supreme Court,
  - στην Ιταλία: Corte Supreme di cassazione,
  - στο Λουξεμβούργο: Cour supérieure de justice, ως ακυρωτικό,
  - στις Κάτω Χώρες: Hoge Raad,
  - στο Ηνωμένο Βασίλειο: House of Lords και τα δικαστήρια που έχουν κληθεί να αποφανθούν βάσει του άρθρου 37 δεύτερη παράγραφος ή του άρθρου 41 της συμβάσεως (1),
2. τα δικαστήρια των συμβαλλόμενων κρατών όταν δικάζουν σε δεύτερο βαθμό,
3. στις περιπτώσεις που προβλέπονται από το άρθρο 37 της συμβάσεως, τα δικαστήρια που μνημονεύονται στο άρθρο αυτό.

Άρθρο 3

1. Αν θέμα ερμηνείας της συμβάσεως και των άλλων κειμένων που αναφέρονται στο άρθρο 1 ανακύψει στο πλαίσιο υποθέσεως που είναι εκκρεμής σε δικαστήριο από τα μνημονεύματα στο άρθρο 2 σημείο 1, το δικαστήριο αυτό, εφόσον κρίνει ότι απόφαση για το θέμα είναι αναγκαία για την έδοση της δικής του αποφάσεως, υποχρεούται να ζητήσει από το Δικαστήριο να αποφανθεί σχετικά.
2. Αν τέτοιο θέμα ανακύψει ενώπιον δικαστηρίου από τα αναφερόμενα στο άρθρο 2 σημεία 2 και 3, το δικαστήριο αυτό δύναται, υπό τους όρους που αναφέρονται στην παράγραφο 1, να ζητήσει από το Δικαστήριο να αποφανθεί σχετικά.

Άρθρο 4

1. Η αρμόδια αρχή συμβαλλόμενου κράτους μπορεί να ζητήσει από το Δικαστήριο να αποφανθεί επί ζητήματος ερμηνείας της συμβάσεως και των άλλων κειμένων που αναφέρονται στο άρθρο 1, αν αποφάσεις δικαστηρίων του κράτους αυτού έρχονται σε αντίθεση με την ερμηνεία που έχει δοθεί είτε από το δικαστήριο είτε σε απόφαση ενός από τα δικαστήρια άλλου συμβαλλόμενου κράτους που μνημονεύονται στο άρθρο 2 σημεία 1 και 2. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου εφαρμόζονται μόνο επί αποφάσεων που αλέκτησαν ισχύ δεδικασμένου.

(1) Σημείο 1 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 31 της συμβάσεως του 1978 και με το άρθρο 11 της συμβάσεως του 1982.

2. Η ερμηνεία που δίνει το Δικαστήριο, μετά από παρόμοια αίτηση, δεν παράγει αποτελέσματα για τις αποφάσεις επ' ευκαιρία των οποίων ζητήθηκε.
3. Η αίτηση ερμηνείας, σύμφωνα με την παράγραφο 1, υποβάλλεται στο Δικαστήριο από τους γενικούς εισαγγελλείς των ακυρωτικών δικαστηρίων των συμβαλλόμενων κρατών ή από κάθε άλλη αρχή την οποία ορίζει συμβαλλόμενο κράτος.
4. Ο γραμματέας του Δικαστηρίου κοινοποιεί την αίτηση στα συμβαλλόμενα κράτη, την Επιτροπή και το Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, τα οποία δύναται να καταθέσουν στο Δικαστήριο, μέσα σε προθεσμία δύο μηνών από την κοινοποίηση, υπομνήματα ή γραπτές παρατηρήσεις.
5. Στη διαδικασία του άρθρου αυτού δεν εισπράττονται τέλη ούτε επιστρέφονται έξοδα.

Άρθρο 5

1. Με την επιφύλαξη αντίθετων διατάξεων του παρόντος πρωτοκόλλου, οι διατάξεις της συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και του προσαρτημένου πρωτοκόλλου περί του Οργανισμού του Δικαστηρίου, που είναι εφαρμοστέες όταν το Δικαστήριο καλείται να αποφανθεί προδικαστικά, εφαρμόζονται και στη διαδικασία ερμηνείας της συμβάσεως και των άλλων κειμένων που μνημονεύονται στο άρθρο 1.
2. Αν είναι αναγκαίο, ο κανονισμός διαδικασίας του Δικαστηρίου προσαρμόζεται και συμπληρώνεται σύμφωνα με το άρθρο 188 της συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας.

Άρθρο 6(1)

Η παρούσα σύμβαση εφαρμόζεται στο ευρωπαϊκό έδαφος των συμβαλλόμενων κρατών, περιλαμβανομένης και της Γροιλανδίας, στα υπερπόντια γαλλικά διαμερίσματα και εδάφη, καθώς και στο Μαγιόττε.

Το Βασίλειο των Κάτω Χωρών δύναται, κατά την υπογραφή ή την επικύρωση της παρούσας συμβάσεως ή οποτεδήποτε μεταγενέστερα, να δηλώσει, με γνωστοποίηση στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, ότι η παρούσα σύμβαση εφαρμόζεται στις Ολλανδικές Αντίλλες.

Κατά παρέκκλιση από την πρώτη παράγραφο, η παρούσα σύμβαση δεν εφαρμόζεται:

1. στα Νησιά Φερόε, εκτός εάν το Βασίλειο της Δανίας προβεί σε αντίθετη δήλωση.

(1) Κείμενο όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 32 της συμβάσεως του 1978.

2. στα εκτός του Ηνωμένου Βασιλείου ευρωπαϊκά εδάφη τα οποία το Ηνωμένο Βασίλειο εκπροσωπεί διεθνώς, εκτός αν το Ηνωμένο Βασίλειο προβεί σε αντίθετη δήλωση για ένα ή περισσότερα από τα εδάφη αυτά.

Οι δηλώσεις μπορεί να γίνουν οποτεδήποτε, με γνωστοποίηση στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Άρθρο 7 (1)

Το παρόν πρωτόκολλο θα επικυρωθεί από τα υπογράφοντα κράτη. Τα έγγραφα επικυρώσεως θα κατατεθούν στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Άρθρο 8 (2)

Το παρόν πρωτόκολλο αρχίζει να ισχύει την πρώτη ημέρα του τρίτου μήνα που ακολουθεί την κατάθεση του εγγρά-

- (1) Η επικύρωση της συμβάσεως του 1978 διέπεται από το άρθρο 38 της ίδιας συμβάσεως που έχει ως εξής:

«Άρθρο 38

Η παρούσα σύμβαση θα επικυρωθεί από τα υπογράφοντα κράτη. Τα έγγραφα επικυρώσεως θα κατατεθούν στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.»

Η επικύρωση της συμβάσεως του 1982 διέπεται από το άρθρο 14 της ίδιας συμβάσεως που έχει ως εξής:

«Άρθρο 14

Η παρούσα σύμβαση θα επικυρωθεί από τα υπογράφοντα κράτη. Τα έγγραφα επικυρώσεως θα κατατεθούν στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.»

- (2) Η έναρξη ισχύος της συμβάσεως του 1978 διέπεται από το άρθρο 39 της ίδιας συμβάσεως που έχει ως εξής:

«Άρθρο 39

Η παρούσα σύμβαση θα αρχίσει να ισχύει, μεταξύ των κρατών που θα την έχουν επικυρώσει, την πρώτη ημέρα του τρίτου μήνα που ακολουθεί την κατάθεση του τελευταίου εγγράφου επικυρώσεως από τα αρχικά Κράτη μέλη της Κοινότητας και από ένα νέο Κράτος μέλος.

Για κάθε νέο Κράτος μέλος που θα την επικυρώσει μεταγενέστερα, θα αρχίσει να ισχύει την πρώτη μέρα του τρίτου μήνα που ακολουθεί την κατάθεση του δικού του εγγράφου επικυρώσεως.»

Η έναρξη ισχύος της συμβάσεως του 1982 διέπεται από το άρθρο 15 της ίδιας συμβάσεως που έχει ως εξής:

«Άρθρο 15

Η παρούσα σύμβαση αρχίζει να ισχύει, μεταξύ των κρατών που θα την έχουν επικυρώσει, την πρώτη ημέρα του τρίτου μήνα που ακολουθεί την κατάθεση του τελευταίου εγγράφου επικυρώσεως από την Ελληνική Δημοκρατία και από τα κράτη που έχουν θέσει σε ισχύ τη σύμβαση του 1978 σύμφωνα με το άρθρο 39 της συμβάσεως αυτής.

Για κάθε Κράτος μέλος που θα την επικυρώσει μεταγενέστερα, θα τεθεί σε ισχύ την πρώτη ημέρα του τρίτου μήνα που ακολουθεί την κατάθεση του δικού του εγγράφου επικυρώσεως.»

φου επικυρώσεως του υπογράφοντος κράτους που θα προβεί τελευταίο στη διατύπωση αυτή. Η έναρξη όμως ισχύος του πρωτοκόλλου δεν μπορεί να προηγηθεί της έναρξης ισχύος της συμβάσεως της 27ης Σεπτεμβρίου 1968 για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις.

Άρθρο 9

Τα συμβαλλόμενα κράτη αναγνωρίζουν ότι κάθε κράτος που γίνεται μέλος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και στο οποίο εφαρμόζεται το άρθρο 63 της συμβάσεως για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις οφείλει, με την επιφύλαξη των αναγκαίων προσαρμογών, να αποδεχθεί τις διατάξεις του παρόντος πρωτοκόλλου.

Άρθρο 10 (2)

Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων γνωστοποιεί στα υπογράφοντα κράτη:

- την κατάθεση κάθε εγγράφου επικυρώσεως,
- την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος πρωτοκόλλου,
- τις δηλώσεις που κατατίθενται κατ' εφαρμογή του άρθρου 4 παράγραφος 3,
- τις δηλώσεις που κατατίθενται κατ' εφαρμογή του άρθρου 6 δεύτερο εδάφιο (4).

- (2) Οι επικυρώσεις που αφορούν τη σύμβαση προσχωρήσεως του 1978 διέπονται από το άρθρο 40 της ίδιας συμβάσεως που έχει ως εξής:

«Άρθρο 40

Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων γνωστοποιεί στα υπογράφοντα κράτη:

- την κατάθεση κάθε εγγράφου επικυρώσεως,
- τις ημερομηνίες έναρξης ισχύος της παρούσας συμβάσεως για τα συμβαλλόμενα κράτη.»

Οι επικυρώσεις που αφορούν τη σύμβαση του 1982 διέπονται από το άρθρο 16 της ίδιας συμβάσεως που έχει ως εξής:

«Άρθρο 16

Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων γνωστοποιεί στα υπογράφοντα κράτη:

- την κατάθεση κάθε εγγράφου επικυρώσεως,
- τις ημερομηνίες έναρξης ισχύος της παρούσας συμβάσεως για τα συμβαλλόμενα κράτη.»

- (4) Ψηφίο δ) όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 33 της συμβάσεως του 1978.

Άρθρο 11

Τα συμβαλλόμενα κράτη ανακοινώνουν στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων τα κείμενα των νομοθετικών διατάξεών τους που επιφέρουν τροποποίηση του πίνακα των δικαστηρίων στο άρθρο 2 σημείο 1.

Άρθρο 12

Η διάρκεια του παρόντος πρωτοκόλλου είναι απεριόριστη.

Άρθρο 13

Κάθε συμβαλλόμενο Κράτος μπορεί να ζητήσει την αναθεώρηση του παρόντος πρωτοκόλλου. Στην περίπτωση αυτή συγκαλείται από τον Πρόεδρο του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων συνδιάσκεψη αναθεωρησέως.

Άρθρο 14⁽¹⁾

Το παρόν πρωτόκολλο συντάσσεται σε ένα μόνο αντίτυπο στη γαλλική, γερμανική, ιταλική και ολλανδική

⁽¹⁾ Η ένδειξη των κειμένων που είναι εξίσου αυθεντικά της σύμβασής του 1978 συνάγεται από το άρθρο 41 της ίδιας σύμβασής που έχει ως εξής:

« Άρθρο 41

Η παρούσα σύμβαση συντάσσεται σε ένα μόνο αντίτυπο στην αγγλική, γαλλική, γερμανική, δανική, ιρλανδική, ιταλική και ολλανδική γλώσσα. Τα επτά κείμενα είναι εξίσου αυθεντικά. Η σύμβαση θα κατατεθεί στο αρχείο της Γραμματείας του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Ο Γενικός Γραμματέας θα διαβιβάσει κυρωμένο αντίγραφο στην κυβέρνηση κάθε υπογράφοντος κράτους.»

Η ένδειξη των κειμένων που είναι εξίσου αυθεντικά της σύμβασής του 1982 συνάγεται από το άρθρο 17 της ίδιας σύμβασής που έχει ως εξής:

« Άρθρο 17

Η παρούσα σύμβαση συντάσσεται σε ένα μόνο αντίτυπο στην αγγλική, τη γαλλική, τη γερμανική, τη δανική, την ελληνική, την ιρλανδική, την ιταλική και την ολλανδική γλώσσα. Τα οκτώ κείμενα είναι εξίσου αυθεντικά. Η σύμβαση θα κατατεθεί στα αρχεία της Γραμματείας του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Ο Γενικός Γραμματέας θα διαβιβάσει κυρωμένο αντίγραφο στην κυβέρνηση κάθε υπογράφοντος κράτους.»

γλώσσα. Τα τέσσερα κείμενα είναι εξίσου αυθεντικά. Το πρωτόκολλο θα κατατεθεί στο αρχείο της Γραμματείας του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Ο Γενικός Γραμματέας θα διαβιβάσει κυρωμένο αντίγραφο στην κυβέρνηση καθενός υπογράφοντος Κράτους (?).

⁽²⁾ Η θέσπιση των κειμένων που είναι εξίσου αυθεντικά της σύμβασής του 1968 στις επίσημες γλώσσες των προσχωρούντων Κρατών μελών συνάγεται:

- όσον αφορά τη σύμβαση του 1978 από το άρθρο 37 της ίδιας σύμβασής που έχει ως εξής:

« Άρθρο 37

Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων διαβιβάσει στις κυβερνήσεις του Βασιλείου της Δανίας, της Ιρλανδίας και του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βόρειας Ιρλανδίας κυρωμένο αντίγραφο της σύμβασής του 1968 και του πρωτοκόλλου του 1971 στη γαλλική, τη γερμανική, την ιταλική και την ολλανδική γλώσσα.

Τα κείμενα της σύμβασής του 1968 και του πρωτοκόλλου του 1971 στην αγγλική, τη δανική και την ιρλανδική γλώσσα προσαρτώνται στην παρούσα σύμβαση. Τα κείμενα στην αγγλική, δανική και ιρλανδική γλώσσα είναι εξίσου αυθεντικά με τα πρωτότυπα κείμενα της σύμβασής του 1968 και του πρωτοκόλλου του 1971.»

- όσον αφορά τη σύμβαση του 1982 από το άρθρο 13 της ίδιας σύμβασής που έχει ως εξής:

« Άρθρο 13

Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων διαβιβάσει στην κυβέρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας κυρωμένο αντίγραφο της σύμβασής του 1968, του πρωτοκόλλου του 1971 και της σύμβασής του 1978 στην αγγλική, τη γαλλική, τη γερμανική, τη δανική, την ιρλανδική, την ιταλική και την ολλανδική γλώσσα.

Τα κείμενα της σύμβασής του 1968, του πρωτοκόλλου του 1971 και της σύμβασής του 1978 στην ελληνική γλώσσα, προσαρτώνται στην παρούσα σύμβαση. Τα κείμενα στην ελληνική γλώσσα είναι εξίσου αυθεντικά με τα άλλα κείμενα της σύμβασής του 1968, του πρωτοκόλλου του 1971 και της σύμβασής του 1978.»